

Brüssel, 14. märts 2024
(OR. en)

7533/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0104(COD)

CODEC 729
ENV 261
IND 139
AGRI 188
COMPET 287
COMER 42
SAN 137
MI 272
CONSOM 98
ENT 57
PE 50

KIRJALIK TEAVE

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) ning nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta
– Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus
(Strasbourg, 11.–14. märts 2024)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel mitmeid mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

Sellega seoses esitas keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni (ENVI) esimees Pascal CANFIN (RE, FR) ENVI-komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 313) eespool nimetatud direktiivi ettepaneku muutmiseks, mille kohta Radan KANEV (PPE, BG) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus.

Lisaks sellele esitas PPE fraktsioon neli muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 308, 309, 310, 311 ja 312) ning ID fraktsioon kolm muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 314, 315 ja 316).

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 12. märtsil 2024 toimunud hääletusel vastu eespool nimetatud direktiivi ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 313). Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2024)0123

Tööstusheidete direktiiv

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) ning nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta (COM(2022)0156 – C9-0144/2022 – 2022/0104(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0156),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0144/2022),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Tšehhi parlamendi poolt protokoll nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. juuli 2012. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 17. oktoobri 2022. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 15. detsembri 2023. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0216/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha³;

¹ ELT C 443, 22.11.2022, lk 130

² ELT C 498, 30.12.2022, lk 154.

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

³ Käesolev seisukoht asendab 11. juulil 2023. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0259).

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/..., millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) ning nõukogu direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 443, 22.11.2022, lk 130.

² ELT C 498, 30.12.2022, lk 154.

³ *Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2024. aasta seisukoht.*

ning arvestades järgmist:

- (1) 11. detsembri 2019. aasta teatis „Euroopa roheline kokkulepe“ kujutab endast Euroopa strateegiat, mille eesmärk on tagada 2050. aastaks kliimaneutraalne, roheline ja ringluspõhine majandus, optimeerides ressursside **kasutamist, korduskasutamist ja** haldamist ning minimeerides saastet, tunnistades samas vajadust põhjalikult ümberkujundava poliitika järele **ning samuti vajadust kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõju eest. Selle eesmärk on ka tagada, et selline üleminek oleks õiglane ja kaasav, nii et kedagi ei jäetaks kõrvale.** Liit on pühendunud ka **Pariisi kokkuleppele⁴**, kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030 ja selle kestliku arengu eesmärkidele **ning samuti osalemisele Maailma Terviseorganisatsioonis (WHO)**. 2020. aasta oktoobris vastu võetud kestlikkust toetavas liidu kemikaalistrateegias ja 2021. aasta mais vastu võetud nullsaaste tegevuskavas käsitletakse konkreetselt Euroopa rohelise kokkuleppe saasteaspekte. Samal ajal rõhutatakse Euroopa uues tööstusstrateegias ka murranguliste tehnoloogiate võimalikku rolli. Muud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL⁵ läbivaatamisega seotud eriti olulised poliitikapaketid on **Euroopa kliimamäärus⁶**, pakett „Eesmärk 55“, metaanistrateegia ja Glasgow’ metaaniheite vähendamise lubadus, kliimamuutustega kohanemist käsitlev strateegia, elurikkuse strateegia, strateegia „Talust taldrikule“, **mullastrateegia** ja kestlike toodete algatus. Lisaks tehakse kavas „REPowerEU“ Venemaa agressioonisõjale Ukraina vastu reageerimise raames ettepanek Euroopa ühismeetme kohta, et toetada energiavarustuse mitmekesistamist, kiirendada üleminekut taastuvenergiale ja parandada energiatõhusust.

⁴ **Nõukogu 5. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1841 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).**

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

⁶ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).**

- (2) Komisjon teatas Euroopa rohelises kokkuleppes, et vaadatakse läbi liidu meetmed suurtest tööstuskäitistest pärineva saaste vähendamiseks, sealhulgas õigusaktide valdkondlik kohaldamisala ja võimalus viia need täielikult kooskõlla kliima-, energia- ja ringmajanduse poliitikaga. Lisaks kutsutakse nullsaaste tegevuskavas, ringmajanduse tegevuskavas ja strateegias „Talust taldrikule“ üles **suurendama ressursitõhusust ja korduskasutust ning** vähendama **samal ajal** saasteainete heidet tekkekohas, sealhulgas allikate puhul, mis ei kuulu praegu direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse. Teatavast põllumajandus- ja tööstustegevusest tuleneva saaste vähendamine **ja kestlike põllumajandustavade edendamine, millel on mitmeid kaasnevaid hüvesid Euroopa rohelise kokkuleppe keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamiseks**, nõuavad nende lisamist kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse.

(3) Liidu kaevandustööstus on keskse tähtsusega Euroopa rohelise kokkuleppe ja liidu tööstusstrateegia, sealhulgas strateegia ajakohastatud versiooni eesmärkide saavutamiseks. **Metallid** on digi- ja rohepöörde, energia, materjalide ja ringmajanduse ümberkujundamise ning samuti liidu majandusliku vastupanuvõime **ja autonoomia** tugevdamise seisukohast strateegilise tähtsusega. Nende eesmärkide saavutamiseks tuleb kestlikku riigisisest suutlikkust **ja pakkumist** edasi arendada, **pidades eelkõige silmas kasvavat ülemaailmset nõudlust, tarneahelate haavatavust ja geopoliitilisi pingeid**. Selleks on vaja mõjusaid, kohandatud ja ühtlustatud meetmeid, et tagada parima võimaliku tehnika loomine ja kasutamine, rakendades seega protsesse, mis on tõhusaimad ning avaldavad ühtlasi inimeste tervisele ja keskkonnale võimalikult vähe mõju. Direktiivis 2010/75/EL sätestatud juhtimismehhanismid, millega tööstuseksperdid kaasatakse tihedalt konsensuslike ja kohandatud keskkonnanõuete väljatöötamisse, toetavad nende tegevusvaldkondade kestlikku kasvu liidus. Ühiselt kokkulepitud standardite väljatöötamine ja kättesaadavus ühtlustab liidus valitsevaid tingimusi, tagades samal ajal inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme. Seepärast on asjakohane lisada need tegevusvaldkonnad direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse, **ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/...⁷ kohaldamist**. **Tööstusheidete direktiiv toetab liidu tööstust projektide väljatöötamisel ning aitab liidu kaevandustegevusel kestlikult ja konsensuslikult kasvada kooskõlas kriitiliste toorainete määruse 2030. aasta võrdlusalustega. Tööstusheidete direktiiv aitab saavutada kriitiliste toorainete määruse ühtlustatud loamenetluse eesmärke, toetades liikmesriike käitamisloa tingimuste kehtestamisel ja lubade kiirel väljastamisel.**

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., millega sätestatakse kriitilise toormete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määruseid (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020 (ELT L ..., ELI: ...).

⁺ ELT: Palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 78/23 sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

- (4) ***Käesolevas muutmisaktis tuleks selgitada, et parima võimaliku tehnika (PVT) määratlemisel ja lubade andmisel või läbivaatamisel tuleks arvesse võtta lõhnaäiringut.***
- (5) ***Lubade andmisel ja läbivaatamisel tuleks selgelt arvesse võtta seda, et tööstusheite mõju veekogude seisundile võib veevoolu dünaamika varieerumise tõttu suurenedada.***
- (6) ***Loomakasvatus põhjustab märkimisväärset saasteainete heidet õhku ja vette. Selliste heidete, sealhulgas ammoniaagi-, metaani-, nitraadi- ja kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks ning seeläbi õhu, vee ja pinnase kvaliteedi parandamiseks on vaja alandada künnist, mille ületamisel kuuluvad sigade ja kodulindude käitised direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse [1]. Seetõttu peaks komisjon hindama, kas loomakasvatusest, eelkõige veisekasvatusest tulenevate heitkoguste igakülgselt käsitlemiseks on vaja liidu meetmeid, võttes arvesse olemasolevaid vahendeid ja sektori eripära, ning andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta aru. Samal ajal peaks komisjon tõenditele tuginedes hindama ka seda, kas on vaja liidu meetmeid, et saavutada siseturule lastud toodete ülemaailmse keskkonnakaitse eesmärk, vältides ja piirates loomakasvatusest tulenevaid heitkoguseid, nii et see oleks kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega, ning andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta aru.***
- (7) Käitise tüübi jaoks asjakohastes parima võimaliku tehnika nõuetes võetakse arvesse nende käitiste laadi, suurust, loomkoormust ja keerukust, sealhulgas loomapidamisviiside eripärasid [2] ning nende võimalike keskkonnamõjude ulatust. Parima võimaliku tehnika proportsionaalsuse nõuete eesmärk on motiveerida põllumajandustootjaid minema üle üha keskkonnahoidlikumatele põllumajandustavadele.
- (8) ***Sigade pidamine mahepõllumajanduslikel või madala loomkoormusega tootmisviisidel töötavates käitistes tuleks direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalast välja jätta, kuna sellised käitised aitavad säilitada maastikke, ennetada metsatulekahjusid ning kaitsta elurikkust ja elupaiku. Erand peaks hõlmama***

madala loomkoormusega karjamaapõhise pidamisviisiga seakasvatuse kütiseid, kus loomi peetakse väljas märkimisväärse aja jooksul aastas, eriti päevasel ajal, ning kus ilmastiku- ja ohutustingimused tagavad sigade heaolu, või kus neid kasvatatakse väljas hooajaliselt. Loomkoormuse arvutamise aluseks on kütises peetavate loomade karjatamiseks ning rohusööda ja söödakultuuri, millega söödetakse kütises olevat loomi, tootmiseks kasutatav maa.

- (9)** *Liidul lasub vastutus täita ülemaailmsetes kliimameetmetes jätkuvalt juhtrolli, sealhulgas saavutada kooskõlas Pariisi kokkuleppega hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalne liit. Loomakasvatuse metaaniheite üldine vähendamine aitab vähendada kasvuhooonegaaside heidet, mis on hädavajalik, kui maailm tahab hoida oma keskmise temperatuuri tõusu tunduvalt alla 2 °C võrreldes tööstusajastueelse tasemega ning jätkata pingutusi, et hoida temperatuuri tõus alla 1,5 °C võrreldes tööstusajastueelse tasemega.*

(10) *Strateegias „Talustaldrikule“ on seatud nõue edendada standardeid kehtestavates organites ülemaailmset üleminekut kestlikele toidusüsteemidele ja juhtida tööd rahvusvaheliste kestlikkusstandardite alal. Liit jätkab rahvusvaheliste standardite edendamist asjaomastes rahvusvahelistes organites ning aitab kaasa sellele, et toodetavad põllumajanduslikud toiduained vastaksid kõrgetele ohutus- ja kestlikkusstandarditele. Lisaks sellele, nagu on märgitud komisjoni aruandes „ELi tervise- ja keskkonnastandardite kohaldamine imporditud põllumajandustoodete ja põllumajanduslike toiduainete suhtes“, aitavad ambitsioonikad tervishoiu-, keskkonna- ja muud kestlikkusstandardid ja -eesmärgid täita ülemaailmsete probleemide lahendamiseks õiguspäraseid eesmärke, sealhulgas kooskõlas terviseühatsuse põhimõttega. Liit püüab mitmepoolsel tasandil tegutsedes jõuda ülemaailmse üksmeeleni selles, et on vaja meetmeid ja rahvusvaheliselt kokkulepituid standardeid.*

(11) Liit peaks võtma juhtrolli ka rahvusvahelises koostöös, et luua avatud ja õiglane mitmepoolne süsteem, kus kestlik kaubandus toimib rohepöörde peamise võimaldajana. Kooskõlas liidu kaubandus- ja kestliku arengu poliitika läbivaatamisega ning komisjoni teatisega „Kaubanduspartnerluste jõud: ühiselt rohelise ja õiglase majanduskasvuni“ on oluline teha partneritega koostööd, et edendada rahvusvahelist keskkonnaalast juhtimist ja rahvusvaheliste keskkonnastandardite järgimist.

(12) Et vältida põllumajandusettevõtete kunstlikku tükeldamist, mille tulemusena võib ettevõtte võimsus loomühiku järgi langeda allapoole Ia lisas käesoleva direktiivi kohaldamiseks kehtestatud võimsust, peaksid liikmesriigid võtma meetmeid tagamaks, et kui kaks või enam kaitist asuvad üksteise lähedal ja nende kaitaja on sama isik või need on selliste kaitajate kontrolli all, kelle vahel eksisteerib majanduslik või õiguslik suhe, võib pädev asutus käsitada neid kaitisi põllumajandusloomade kasvatamisega seotud võimsuse arvutamisel ühe üksusena. Segapõllumajanduse künnist ei tohiks kasutada iga üksiku loomaliigiga seotud künnisest kõrvalehoidmiseks.

- (13) Elektrisõidukite akude tootmiseks kasutatavate suuremahuliste käitiste arv suureneb tõenäoliselt liidus märkimisväärselt kuni **2030.** aastani **ja pärast seda**, mis suurendab liidu osa akude tootmises kogu maailmas. ■ Akude väärtusahela mitut tegevust reguleeritakse juba direktiiviga 2010/75/EL ja akusid reguleeritakse toodetena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/1542⁸. Direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse **on siiski vaja lisada ka** suured akusid tootvad käitised, **tagamaks**, et need oleksid hõlmatud ka direktiivis 2010/75/EL sätestatud nõuetega ■ . Akusid tootvate suurte käitiste (**mitte käitised, mis tegelevad ainult akude kokkupanemisega**) lisamine direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse parandab terviklikult akude kestlikkust ja vähendab nende mõju keskkonnale kogu nende olelusringi jooksul. **See aitab kaasa akude tootmise kestlikumale kasvule.**
- (14) Et veelgi parandada üldsuse juurdepääsu keskkonnateabele, on vaja selgitada, et direktiivi 2010/75/EL kohaselt käitistele antud load tuleb teha üldsusele internetis tasuta kättesaadavaks, piiramata juurdepääsu üksnes registreeritud kasutajatega, **tagades samal ajal konfidentsiaalse äriteabe kaitse.** ■
- (15) **Liikmesriigid peaksid välja töötama elektroonilised loasüsteemid, mis vähendavad ettevõtjate ja pädevate asutuste halduskoormust, parandavad üldsuse juurdepääsu teabele ja hõlbustavad üldsuse osalemist loamenetlustes. Komisjon peaks liikmesriike elektrooniliste loasüsteemide väljatöötamisel toetama, korraldades teabevahetust liikmesriikide vahel ja andes suuniseid parimate tavade kohta.**

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1542, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L 191, 28.7.2023, lk 1).

- (16) Saaste, sealhulgas vahejuhtumite või õnnetuste põhjustatud saaste mõju võib ulatuda väljapoole liikmesriigi territooriumi. Sellistel juhtudel, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/18/EL⁹ kohaldamist, on selleks, et piirata vahejuhtumite või õnnetuste tagajärgi inimeste tervisele ja keskkonnale ning ära hoida edasisi võimalikke vahejuhtumeid või õnnetusi, vaja kiiret teabevahetust ja tihedat koostööd liikmesriikide pädevate asutuste vahel, keda sellised sündmused mõjutavad või võivad mõjutada. Seetõttu tuleks mis tahes vahejuhtumi või õnnetuse korral, mis mõjutab märkimisväärselt keskkonda või inimeste tervist teises liikmesriigis, edendada teabevahetust ning piiriülest ja valdkondadevahelist koostööd mõjutatud liikmesriikide vahel, et piirata tagajärgi keskkonnale ja inimeste tervisele ning vältida edasisi võimalikke vahejuhtumeid või õnnetusi.
- (17) Liikmesriigid peaksid võtma vastu ka nõuete täitmise tagamise meetmed, et edendada, seirata ja jõustada füüsilistele või juriidilistele isikutele direktiivi 2010/75/EL alusel pandud kohustuste täitmist. ***Liikmesriigid peaksid nõuete täitmise tagamise meetmete raames tagama, et käesoleva direktiivi rakendamise ja jõustamise eest vastutavatel riiklikel asutustel oleks piisav arv kvalifitseeritud töötajaid ning piisavalt rahalisi, tehnilisi ja tehnoloogilisi vahendeid, et käesoleva direktiivi rakendamisega seotud ülesandeid tulemuslikult täita.***

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/4/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 197, 24.7.2012, lk 1).

- (18) Nõuete täitmise tagamise meetmete osana peaks pädevatel asutustel olema **ka** võimalik peatada käitise tegevus, kui loatingimuste jätkuv rikkumine ja kontrolliaruande tulemuste rakendamata jätmise kujutab endast ohtu inimeste tervisele või avaldab olulist kahjulikku mõju keskkonnale, et see oht kõrvaldada.
- (19) ***Kui saaste mõjutab joogiveevarusid, sealhulgas piiriüleseid varusid, või reoveetaristut, peaks pädev asutus asjaomastele joogivee- ja reoveekäitlejatele teatama, milliseid meetmeid on võetud, et vältida saastest inimeste tervisele või keskkonnale tekkivat kahju või seda heastada.***

█

- (20) Direktiivi 2010/75/EL hindamisel jõuti järeldusele, et on vaja tugevdada seoseid kõnealuse direktiivi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006¹⁰ vahel, et paremini vähendada ohte, mis tulenevad kemikaalide kasutamisest käitistes, mis kuuluvad direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse. Selleks et luua koostoime Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) kemikaalidega seotud töö ja direktiivi 2010/75/EL kohaste PVT-viitedokumentide koostamise vahel, tuleks ECHA-le anda ametlik roll PVT-viitedokumentide ettevalmistamisel.
- (21) ***Komisjon peaks julgustama sidusrühmi ja kodanikuühiskonna esindajaid, sealhulgas inimeste tervise või keskkonna kaitse edendamise tegevaid valitsusväliseid organisatsioone, osalema teabevahetuse foorumil. Komisjon peaks tagama, et Euroopa Keskkonnaamet osaleb teabevahetuses, kui ameti eksperditeadmistest oleks teabevahetuses kasu. Kuna teabevahetuse foorumi ja tehnilise töörühma ulatus laieneb ja töökoormus kasvab, peaks komisjon eraldama piisavalt vahendeid ja võtma vastu vajalikud muudatused, sealhulgas muutes komisjoni rakendusotsust 2012/119/EL¹¹, et tagada foorumi ja tehnilise töörühma toimimine.***

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

¹¹ Komisjoni 10. veebruari 2012. aasta rakendusotsus 2012/119/EL, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) osutatud andmete kogumist ning PVT-viitedokumentide väljatöötamist ning nende kvaliteedi tagamist käsitlevate suuniste kohta (ELT L 63, 2.3.2012, lk 1).

- (22) Et hõlbustada sellise teabe vahetamist, mis toetab parima võimaliku tehnikaga seotud heitetasemete ja keskkonnatoime tasemete kindlaksmääramist, säilitades samal ajal konfidentsiaalse äriteabe tervikluse, tuleks kindlaks määrata sellise teabe käsitlemise kord, mida käsitatakse konfidentsiaalse äriteabe või tundliku äriteabena, ***sealhulgas tingimused teatud sidusrühmade kategooriate anonüümimiseks***, ning teabe mida kogutakse tööstusharult sellise teabevahetuse käigus, mille komisjon on korraldanud PVT-viitedokumentide koostamise, läbivaatamise või ajakohastamise eesmärgil. Tuleks tagada, et teabevahetuses osalevad isikud ei jaga konfidentsiaalseks äriteabeks või tundlikuks äriteabeks kvalifitseeruvat teavet nende ettevõtjate või kutseühingute esindajatega, kellel on asjaomases tööstustegevuses ja sellega seotud turgudel majandushuvi. Selline teabevahetus ei piira liidu konkurentsioiguse, eelkõige Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 101 kohaldamist.
- (23) ***Käesoleva direktiiviga ei kehtestata kohustust avalikustada üldsusele konfidentsiaalset äriteavet lisaks nendele, mis on juba sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/4/EÜ¹² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/943¹³.***

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (*ELT L 41, 14.2.2003, lk 26*).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (*ELT L 157, 15.6.2016, lk 1*).

- (24) Inimeste tervise ja keskkonna kui terviku kaitse tagamiseks on direktiivi 2010/75/EL rakendamise kõigis etappides vaja koostoimet ja kooskõlastamist muude asjaomaste liidu keskkonnaalaste õigusaktidega. Seepärast tuleks enne kõnealuse direktiivi kohase loa andmist konsulteerida nõuetekohaselt kõigi asjaomaste pädevate asutustega, kes vastutavad asjaomaste liidu keskkonnaalaste õigusaktide järgimise eest.
- (25) Et pidevalt parandada käitiste keskkonnatoimet ja ohutust, sealhulgas jäätmetekke vältimise, ressursside kasutamise optimeerimise ja vee taaskasutamise ning ohtlike ainete kasutamisega seotud riskide ennetamise või vähendamise kaudu, peaksid käitiste käitajad kehtestama ja rakendama keskkonnajuhtimissüsteemi kooskõlas **käesoleva direktiivi ja** asjakohaste PVT-järeldustega ning üldsusele kättesaadavaks tegema süsteemi **asjakohased osad**.

Enne oma keskkonnajuhtimissüsteemi asjakohaste osade üldsusele kättesaadavaks tegemist peaks käitajal olema võimalik konfidentsiaalset äriteavet loetamatuks muuta või välja jätta. Sellist võimalust tuleks kohaldada piiratult, võttes arvesse, kas avalikustamine teenib konkreetsel juhul üldsuse huve.

Keskkonnajuhtimissüsteem peaks hõlmama ka ohtlike ainete kasutamisega seotud riskide juhtimist ning ohtlike ainete võimaliku ohutumate alternatiividega asendamise analüüsi.

- (26) ***Et tagada keskkonnajuhtimissüsteemi vastavus direktiivi 2010/75/EL nõuetele, peaks käitaja keskkonnajuhtimissüsteemi läbi vaatama ja seda peaks auditeerima käitaja lepinguline välisaudiitor. Audiitor peaks olema kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008¹⁴ kohaselt akrediteeritud vastavushindamisasutus, nagu on nõutud standardis ISO 17021, või füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud tõendaja loa kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009¹⁵ artikli 2 punktiga 20.***

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (*ELT L 218, 13.8.2008, lk 30*).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) (*ELT L 342, 22.12.2009, lk 1*).

(27) *Et toetada CO₂ heite vähendamist, ressursitõhusust ja ringmajandust, peaksid PVT-järeldused sisaldama PVTga saavutatavaid siduvaid keskkonnatoime tasemeid ja kujunemisjärgus tehnoloogiatega saavutatavaid soovituslikke keskkonnatoime norme protsesside puhul, millel on sarnased omadused (nt energiakandjad, toormed, tootmisüksused ja lõpptooted) ja suur homogeensus kogu liidus, juhtudel kui PVT kindlaksmääramist toetavas teabevahetuses esitatud andmed on piisavalt usaldusväärsed. PVT-järeldused peaksid sisaldama soovituslikke võrdlusaluseid ka muudeks juhtumiteks, mille käitajad peavad oma keskkonnajuhtimissüsteemidesse lisama, juhtudel kui keskkonnatoime sõltub suurel määral protsesside konkreetsetest asjaoludest. PVTga saavutatavad keskkonnatoime tasemed ja võrdlusalused võivad hõlmata tarbimistasemeid, ressursitõhususe tasemeid ja korduskasutamise tasemeid, mis hõlmavad materjale, vett ja energiaressursse ning jäätmeid ja muid tasemeid, mis on saadud kindlaksmääratud võrdlustingimustel. Tuleks kehtestada keskkonnatoime tasemed ja võrdlusalused, võttes arvesse ressursse, mida on vaja käitiste ümberkujundamiseks, et vähendada kasvuhuonegaaside heidet, samuti konkreetsete toodete ressursivajaduse nõudluspõhiseid kõikumisi, näiteks muutusi veetarbimises. Pädev asutus peaks loas kehtestama PVT-järeldustes sätestatud keskkonnatoime siduvad vahemikud, samuti siduvad keskkonnatoime piirnormid vee kohta ning soovituslikud keskkonnatoime tasemed jäätmete ja muude ressursside kui vee kohta, mis ei ole keskkonna seisukohast vähem ranged kui siduvad vahemikud, tingimusel et on tagatud kohustusliku vahemiku madalam toimetase. Käitaja peaks lisama võrdlusalused keskkonnajuhtimissüsteemi.*

- (28) On vaja täpsustada tingimusi, mille alusel pädev asutus võib direktiivi 2010/75/EL kohaselt antud loaga saasteainete vette heitmise suhtes kohaldatavate heite piirväärtuste kehtestamisel võtta arvesse edasise töötlemise protsesse reoveepuhastis. Heite piirväärtused tuleks kindlaks määrata viisil, millega tagatakse, et selline heide ei too suublates kaasa saasteainete suuremat koormust ***ega takista reoveepuhastuse voost ressursside taaskasutusse võtmise suutlikkust või potentsiaali*** võrreldes olukorraga, kus käitis kasutab parimat võimalikku tehnikat ja vastab heitetasemetele, mis on seotud parima võimaliku tehnikaga otseseks keskkonda heitmiseks.

- (29) Inimeste tervise ja keskkonna kui terviku kaitse kõrge taseme tagamiseks on muu hulgas vaja kehtestada lubades heite piirväärtused tasemel, mis tagab vastavuse parima võimaliku tehnikaga seotud kohaldatavatele heitetasemetele, mis on esitatud PVT-järeldustes. Parima võimaliku tehnikaga saavutatavaid heitetasemeid väljendatakse tavaliselt vahemikena, mitte üksikväärtustena, et kajastada konkreetse käitisetüübi erinevusi, mis toovad kaasa parima võimaliku tehnika kasutamisel saavutatud keskkonnatoime erinevused. Näiteks ei saavutata asjaomase parima võimaliku tehnikaga eri käitiste puhul sama tulemust, mõned parimad võimalikud tehnikad ei pruugi olla teatavates käitistes kasutamiseks sobivad või mõni parimate võimalike tehnikate kombinatsioon võib olla mõne saasteaine või keskkonnamelemendi puhul tõhusam kui teised. Inimeste tervise ja keskkonna kui terviku kaitse kõrge taseme saavutamist on pärssinud tava kehtestada heite piirväärtused parima võimaliku tehnikaga seotud heitetasemete vahemiku kõige leebema määra järgi, võtmata arvesse konkreetse käitise potentsiaali saavutada parima võimaliku tehnika abil madalam heitetase. Selline tava ei julgusta esirinnas olijaid rakendama tulemuslikumaid tehnikaid ning takistab võrdsete võimaluste saavutamist inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemelisel kaitsel. ***Heite vähendamiseks peaks pädev asutus kehtestama heite piirväärtused konkreetse käitise jaoks kõige rangemal saavutataval tasemel, võttes arvesse PVTga saavutatavate heitetasemete kogu vahemikku ja keskkonnalist ristmõju. Heite piirväärtused peaksid põhinema käitaja hinnangul, milles analüüsitakse PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku kõige rangema tulemuse saavutatavust ja seatakse eesmärgiks konkreetsete käitiste parim võimalik keskkonnatoime, välja arvatud juhul, kui käitaja tõendab, et PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika kasutamine võimaldab asjaomasel käitisel täita ainult leebemaid heite piirväärtusi. Et toetada lubades heite piirväärtuste kehtestamist ja siduvate üldnormide vastuvõtmist, peaksid PVT-järeldused sisaldama teavet asjaolude kohta, mis võimaldavad saavutada madalama heitetaseme PVTga saavutatavate heitetasemete vahemikus, mis on kehtestatud sarnaste omadustega käitiste kategooriatele. PVTga saavutatavate heitetasemete vahemikus heite piirväärtuste kehtestamisel erandimenetlust ei peaks kohaldama.***

- (30) *PVT-järeldustes tuleks kindlaks määrata kujunemisjärgus tehnoloogiad ja parim võimalik tehnika, mida tööstusettevõtjad võivad rakendada käitiste ümberkujundamiseks, et tagada kooskõla liidu kestliku, puhta, ringluspõhise ja kliimaneutraalse majanduse eesmärgiga. Pädevatel asutustel peaks olema lubatud anda tööstusettevõtjatele piisavalt aega, et viia läbi põhjalik tööstuslik ümberkujundamine, mis nõuab märkimisväärseid investeeringuid, parima võimaliku tehnika või kujunemisjärgus tehnoloogia abil, tehes käitise ülesehituses või tehnoloogias olulisi muudatusi või asendades olemasoleva käitise, nagu on kirjeldatud PVT-järeldustes ja sätestatud ümberkujundamiskavas.*
- (31) *Viimastel aastatel on liitu ja selle liikmesriike mõjutanud erandlikud kriisiolukorrad, nagu COVID-19 pandeemia ja Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu. Need kriisid on järsult ja otseselt mõjutanud energiavarustust ning ühiskonna jaoks elutähtsate ressursside, materjalide ja seadmete tarnimist, põhjustades tõsist nappust ja häireid, millele tuleb kiiresti reageerida. Kui kriisiolukorrad nõuavad sellist reageerimist, võib osutuda vajalikuks kehtestada PVT-järeldustes esitatud tasemetega võrreldes vähem ranged heite piirväärtused ja keskkonnatoime piirnormid, et säilitada energiatootmine või muude kriitilise tähtsusega seadmete tootmine või võimaldada kriitilise tähtsusega käitiste tegevuse järjepidevust. Vajadust kehtestada vähem ranged heite piirväärtused või keskkonnatoime piirnormid tuleb tasakaalustada vajadusega kaitsta keskkonda ja inimeste tervist ning tagada võrdsed tingimused ja siseturu terviklikkus. Sellest tulenevalt võib vähem rangeid piirnorme kehtestada üksnes viimase abinõuna, kui kõik meetmed, mille tulemuseks on väiksem saastatus, on ammendatud. Pädev asutus peaks tagama, et käitise heide ei põhjustaks olulist saastust. Keskkonnale ja rahvatervisele avalduva mõju järelevalve eesmärgil tuleks heiteid seirata. Võrdsete tingimuste tagamiseks ja siseturu kaitsmiseks peaks komisjonil olema võimalik anda rangeid suuniseid erakorraliste kriisiolukordade ja nende asjaolude kohta, mida tuleks arvesse võtta. Komisjonil peaks kontrollima, kas sellised liikmesriikide tehtud erandid on põhjendatud, ja esitada vastuväited, kui ta leiab, et erand ei ole põhjendatud; sel juhul peaks liikmesriik erandi viivitamata läbi vaatama.*

- (32) *Liikmesriikidel peaks olema võimalus otsustada vabastada teatavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ¹⁶ I lisas loetletud põletusseadmed või süsinikdioksiidi eraldavad seadmed loatingimuste täitmisest energiatõhususe nõuete osas.*
- (33) Et vältida või minimeerida direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse kuuluvate käitiste saasteainete heidet ja edendada võrdseid tingimusi kogu liidus, tuleks üldpõhimõtete kaudu paremini kindlaks määrata heite piirväärtustest erandite tegemise tingimused, *sealhulgas nõue neid korrapäraselt uuesti hinnata*, et tagada selliste erandite ühtlasem rakendamine kogu liidus. Lisaks ei tohiks teha heite piirväärtustest erandeid, kui need võivad ohustada keskkonnakvaliteedi standardite järgimist.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- (34) Direktiivi 2010/75/EL hindamisel jõuti järeldusele, et selle direktiivi II peatükiga hõlmatud käitiste vastavushindamise meetodites esines mõningaid erinevusi. Et saavutada keskkonna kui terviku kaitse kõrge tase, tagada liidu õiguse järjepidev rakendamine ja võrdsed tingimused kogu liidus, minimeerides samal ajal ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste halduskoormust, peaks komisjon kehtestama ühised reeglid heite piirväärtustele vastavuse hindamiseks ning nii õhku- kui ka vetteheite mõõdetud tasemete valideerimiseks parima võimaliku tehnika alusel. Need vastavushindamise reeglid peaksid olema ülimuslikud direktiivi 2010/75/EL V ja VI lisas esitatud heite piirväärtustele vastavuse hindamist käsitlevas III ja IV peatükis sätestatud reeglite suhtes.

- (35) Keskkonnakvaliteedi standardeid tuleks mõista viidetena kõigile nõuetele, mis on sätestatud liidu õiguses, näiteks liidu õhu- ja veealastes liidu õigusaktides, mida teatavas keskkonnas või selle konkreetses osas tuleb teataval ajal täita. Seepärast on asjakohane selgitada, et käitisele loa andmisel peaksid pädevad asutused mitte ainult kehtestama tingimused, millega tagatakse käitise tegevuse vastavus PVT-järeldustele, vaid lisama vajaduse korral selleks, et vähendada käitise konkreetselt panust asjaomases piirkonnas tekkivasse saastesse, **ja arvestades asjaomaste saasteainete kontsentratsiooni vastuvõtvast keskkonnas**, loale konkreetsed lisatingimused, mis on rangemad kui asjaomastes PVT-järeldustes sätestatud tingimused, et tagada käitise vastavus keskkonnakvaliteedi standarditele. Sellised tingimused võivad seisneda rangemate heite piirväärtuste **või saasteainete heitekoormuse piirväärtuste** kehtestamises või käitise tegevuse või võimsuse piiramises.
- (36) Pädev asutus peaks loa tingimused korrapäraselt läbi vaatama ja neid vajaduse korral ajakohastama, et tagada vastavus asjakohastele õigusaktidele. Selline läbivaatamine või ajakohastamine peaks toimuma ka juhul, kui on vaja, et käitis vastaks keskkonnakvaliteedi standardile, sealhulgas uue või muudetud keskkonnakvaliteedi standardi puhul või kui vastuvõtva keskkonna seisund nõuab loa läbivaatamist, et saavutada vastavus liidu õigusaktides sätestatud kavadele ja programmidele, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ¹⁷ kohastele veemajanduskavadele.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoober 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

(37) Keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni osalised kiitsid oma seitsmendal istungil heaks konventsiooni vastavuskomitee järeldused asjas ACCC/C/2014/121, mille kohaselt ei ole Euroopa Liit, kehtestades õigusraamistikku, millega ei nähta ette üldsuse osalemise võimalust direktiivi 2010/75/EL artikli 21 lõigete 3, 4 ja lõike 5 punktide b ja c kohastel läbivaatamistel ja ajakohastamisel, järginud konventsiooni artikli 6 lõiget 10. Liit ja selle liikmesriigid on need järeldused heaks kiitnud ning Århusi konventsiooniga täieliku kooskõla saavutamiseks on vaja täpsustada, et asjaomasele üldsuse liikmetele tuleks anda varajane ja tõhus võimalus osaleda pädeva asutuse kehtestatud loa andmises või loatingimuste ajakohastamises ka siis, kui loatingimused vaadatakse läbi pärast käitise peamise tegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist; kui parima võimaliku tehnika areng võimaldab heitkoguseid märkimisväärselt vähendada; kui tööohutus nõuab teistsuguse tehnika kasutamist; ning kui on vaja järgida uut või läbivaadatud keskkonnakvaliteedi standardit.

- (38) Nagu on selgitatud Euroopa Kohtu praktikas¹⁸, ei või liikmesriigid piirata kaebeõigust avaliku võimu organi otsuse vaidlustamiseks üksnes nende huvitatud üldsuse liikmetega, kes ***on sekkunud sellise*** otsuse vastuvõtmisele eelnevas haldusmenetluses. Nagu on samuti selgitatud Euroopa Kohtu praktikas¹⁹, eeldavad keskkonnaasjades kohtu poole pöördumise tõhus kättesaadavus ja tõhusad õiguskaitsevahendid muu hulgas seda, et huvitatud üldsusel peaks olema õigus taotleda kohtult või pädevalt sõltumatult ja erapooletult asutuselt esialgse õiguskaitse abinõusid teatava saastejuhtumi ärahoidmiseks, sealhulgas vajaduse korral vaidlusaluse loa ajutise peatamise kaudu. Seepärast tuleks täpsustada, et see kaebeõigus ei tohiks sõltuda huvitatud üldsuse liikme rollist käesoleva direktiivi kohaste otsustamismenetluste osalusetapis, ***eelkõige seoses loa andmise ja rajatiste sulgemisega***. Lisaks peaks läbivaatamismenetlus olema aus, õiglane, õigeaegne ja ei tohiks olla takistavalt kulukas ning sellega tuleks näha ette piisavad ja tõhusad õiguskaitsevahendid, sealhulgas vajaduse korral esialgse õiguskaitse meetmed. ***Loomakasvatusega tegelevate põllumajandusettevõtete puhul ei tohiks tegevuse peatamine mingil juhul piirata loomade heaoluks vajaliku tegevuse jätkamist.***
- (39) Kui käitise tegevus võib mõjutada rohkem kui ühte liikmesriiki, peaks piiriülene koostöö toimuma enne lubade andmist ning hõlmama eelnevat teavitamist ja konsulteerimist asjaomase üldsuse liikmetega ja teiste liikmesriikide pädevate asutustega, keda see võib mõjutada.

¹⁸ Euroopa Kohtu (esimene koda) 14. jaanuari 2021. aasta otsus, LB jt vs. College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren, kohtuasi C-826/18, ECLI:EU:C:2021:7, punktid 58 ja 59.

¹⁹ Euroopa Kohtu (suurkoda) 15. jaanuari 2013. aasta otsus, Jozef Križan ja teised vs. Slovenská inšpekcia životného prostredia.Križan, kohtuasi C-416/10, ECLI:EU:C:2013:8, punkt 109.

(40) Direktiivi 2010/75/EL hindamisel leiti, et isegi kui selle eesmärk on edendada Euroopa tööstuse ümberkujundamist, ei ole see piisavalt dünaamiline ega toeta piisaval määral uuenduslike protsesside ja tehnoloogiate kasutuselevõttu, **sealhulgas selliste protsesside ja tehnoloogiate kasutuselevõttu, millel on täita võtmeroll ökoloogilisel ja digitaalsel kaksiküleminekul ning Euroopa kliimamääruse eesmärkide saavutamisel. Kirjutamata ette ühegi tehnika või konkreetse tehnoloogia kasutamist, on** seepärast asjakohane hõlbustada täiustatud keskkonnatoimega kujunemisjärgus tehnoloogiate katsetamist ja kasutuselevõttu, hõlbustada koostööd teadlaste ja tööstusharudega riiklikult rahastatavates teadusprojektides vastavalt asjaomastes Euroopa ja riiklikes rahastamisvahendites ette nähtud tingimustele ning luua spetsiaalne keskus innovatsiooni toetamiseks, kogudes ja analüüsides teavet kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate tegevusvaldkondadega, **sealhulgas kodulinnu- ja seakasvatusega seotud** kujunemisjärgus tehnoloogiate kohta, ning iseloomustada nende arengutaset alates teadusuuringutest kuni kasutuselevõtuni, kasutades tehnoloogilise valmiduse taseme TRL skaalat, ja **hinnata nende tehnikate** keskkonnatoimet, **võttes seejuures arvesse võimalikke piiranguid seoses andmete kättesaadavusega ja nende usaldusväärusega.** See annab teavet ka PVT-viitedokumentide koostamist, läbivaatamist ja ajakohastamist käsitleval teabevahetusel. Keskuse analüüsitavad **kujunemisjärgus** tehnoloogiad peaksid olema vähemalt TRL 6–7 tasemel, nimelt tehnoloogia, mida näidatakse asjaomases keskkonnas (tööstuslikult asjakohane keskkond peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate puhul) või süsteemi prototüüpide tutvustamisel käitamiskeskkonnas.

(41) Et saavutada 2050. aastaks rohelise, ringluspõhise ja kliimanetraalse majandusega seotud liidu eesmärgid, tuleb liidu majandus põhjalikult ümber kujundada. Koosõlas kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammiga tuleks seega nõuda, et direktiiviga 2010/75/EL hõlmatud kütiste kütajad lisaksid oma keskkonnajuhtimissüsteemidesse ümberkujundamiskavad. Sellised ümberkujundamiskavad täiendavad ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL²⁰ kohaseid äriühingute kestlikkusaruandluse nõudeid, pakkudes vahendeid kõnealuste nõuete rakendamiseks kütise tasandil. Esimene prioriteet peaks olema I lisas loetletud energiamahukate tegevusalade ümberkujundamine. Seepärast peaksid energiamahukate kütiste kütajad koostama ümberkujundamiskavad 30. juuniks 2030. Muudes I lisas loetletud tegevusvaldkondades tegutsevate kütiste kütajatelt tuleks nõuda, et nad esitaksid ümberkujundamiskavad lubade läbivaatamise ja ajakohastamise osana pärast 1. jaanuari 2030 avaldatud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamise järel.

Kütajatel peaks olema lubatud koostada üksainus ümberkujundamiskava, mis hõlmab kõiki nende kontrolli all olevaid kütisi liikmesriigis, ning kui ümberkujundamiskavade elemendid on juba välja töötatud muudes dokumentides ja vastavad direktiivi 2010/75/EL nõuetele, peaks kütajatel olema lubatud lisada ümberkujundamiskavasse viide asjaomastele dokumentidele. Kuigi ümberkujundamiskavad peaksid jääma kütajate vastutusel koostatavateks soovituslikeks dokumentideks, peaks ***vastavushindamisasutus või tõendaja***, kellega kütajad on sõlminud lepingu oma keskkonnajuhtimissüsteemide osana, kontrollima, kas need sisaldavad vastuvõetavas delegeeritud õigusaktis nõutavat minimaalset teavet, mille komisjon peab sätestama, ning kütajad peaksid ümberkujundamiskavad avalikustama.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- (42) *Digivahendid, nagu digiteeritud juhtimissüsteemid, võivad aidata saastega seotud riske kvantitatiivselt ja kvalitatiivselt hinnata ja neid juhtida ning aidata käitajatel oma käitisi ümber kujundada.*
- (43) Vaja on täiendavat selgust seoses kriteeriumidega, mille alusel hinnatakse, kas jäätmete gaasistamise ja pürolüüsi tulemusel tekkinud puhastatud gaasid või vedelikud on piisavalt puhastatud sellisel määral, et need ei ole enne põletamist enam jäätmed.
- (44) Võttes arvesse direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse kuuluvate loomakasvatuskäitiste suurt arvu ning selliste käitiste protsesside ja heitemustrite suhtelist lihtsust, on asjakohane kehtestada konkreetsed haldusmenetlused lubade väljastamiseks ja sektori jaoks kohandatud asjakohastes tegevusvaldkondades tegutsemiseks, ilma et see piiraks üldsuse teavitamise ja osalemise, seire ja nõuetele vastavusega seotud nõuete kohaldamist. *See peaks võimaldama võtta riiklikul tasandil vastu siduvad üldnormid ja põllumajandusettevõtteid registreerida, selle asemel et anda põllumajandusettevõtetele individuaalseid lube. Liikmesriigid peaksid tagama, et siduvad üldnormid ja registreerimise menetlused tagavad keskkonnakaitse kõrge taseme, mis on võrdväärne individuaalse loa tingimustega saavutatava tasemega.*

- (45) Turule ilmuvad uuenduslikud tehnikad peaksid nii direktiivi 2003/87/EÜ kui ka direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse kuuluvatest kütistest pärit saasteainete ja kasvuhoonegaaside heidet eeldatavasti üha enam vähendama. Kuigi see võimaldab luua täiendavat koostoimet nende direktiivide vahel, võib see mõjutada nende toimimist, sealhulgas CO₂-turul. Direktiiv 2003/87/EÜ sisaldab sellega seoses sätet, mille kohaselt vaadatakse läbi koostoime direktiiviga 2010/75/EL ning nõutakse keskkonna- ja kliimaalaste lubade kooskõlastamist, et tagada liidu kliima- ja energiaeesmärkide täitmiseks vajalike meetmete tõhus ja kiirem rakendamine. Et võtta arvesse innovatsiooni dünaamikat selles valdkonnas ja direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 8 osutatud läbivaatamist, peaks komisjon esitama 2028. aastaks ja seejärel iga viie aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande direktiivi 2010/75/EL rakendamise kohta.
- (46) *Tuginedes direktiivi 2010/75/EL kohasele aruandluse lihtsustamisele, peaks komisjon veelgi ühtlustama viisi, kuidas liikmesriigid teevad käesoleva direktiivi alusel teabe kättesaadavaks, muude asjakohaste liidu õiguse nõuetega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/...²¹⁺. Esitatud teave peaks andma sisulise ülevaate rakendamisest ja saavutatud tulemustest seoses heite ja muude saastevormidega, heite piirväärtustega, parima võimaliku tehnika kohaldamisega, erandite tegemisega ja kütiste tegevuse staatusega. Selleks peaks komisjon hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] ajakohastama rakendusotsust, milles sätestatakse, mis tüüpi teavet, mis vormis ja kui sageli peavad liikmesriigid esitama.*

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus tööstuskütiste keskkonnaandmete esitamise, tööstusheite portaali loomise ja määruse (EÜ) nr 166/2006 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L ..., ELI: ...).

⁺ ELT: Palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 101/23 sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

- (47) Tagamaks, et direktiiv 2010/75/EL täidab jätkuvalt oma eesmärged, milleks on vältida ja vähendada saasteainete heidet ning saavutada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase, **tuleks kehtestada** käitamisreeglid, mis sisaldavad sigade ja kodulindude **█** kasvatamisega seotud nõudeid, **võttes arvesse iga tegevusvaldkonna eripära. Komisjonile tuleks anda rakendamisevolitused ühtsete tingimuste kehtestamiseks. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²²** . On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil **█** .
- (48) **Komisjon peaks läbi vaatama, kas on vaja kontrollida mineraalõli ja gaasi maismaa- ja avamereuuringutest ja tootmisest tulenevaid heitkoguseid, võttes arvesse liidu olemasolevat õigusraamistikku, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2024/...²³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/30/EL²⁴ vajadust kontrollida heidet, mis tuleneb tööstuses, v.a ehituses kasutatavate energiaks mittekasutatavate tööstuslike mineraalide kohapealsest töötlemisest ja kaevandamisest, samuti vajadust kontrollida liidus hiljuti toimuvast maakide kohapealsest töötlemisest ja kaevandamisest tulenevat heidet ning vajadust vaadata läbi I lisas sätestatud tegevuskünnis vesiniku tootmiseks vee elektrolüüsi teel.**

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L..., ELI: ...).

+ ELT: Palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 86/23 sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ (ELT L 178, 28.6.2013, lk 66).

- (49) Selleks et tagada direktiivi 2010/75/EL ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et kehtestada i) **standarditud meetoodika PVT-järelduste rakendamise kulude ja võimaliku keskkonnakasu ebaproportsionaalsuse hindamiseks kooskõlas artikli 15 lõikega 4, võttes arvesse inimelu statistilise väärtuse (VSL) või eluaasta väärtuse (VOLY) meetodeid, kui see on asjakohane, ii) standarditud metoodika artikli 15 lõike 6 punktis a osutatud hindamise läbiviimiseks, iii) mõõtmismeetod loas sätestatud õhku- ja vetteheite piirväärtustele vastavuse hindamiseks, iv) tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskuse loomiseks ja toimimiseks vajalik üksikasjalik kord, v) ümberkujundamiskavade puhul kasutatav vorm ja vi) missugune teave on keskkonnajuhtimissüsteemi avaldamiseks asjakohane, sealhulgas vähemalt keskkonnatoime näitajad ja eesmärgid ning edusammud keskkonnaeesmärkide saavutamisel.** Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.
- (50) Et tagada direktiivis 2010/75/EL sätestatud kohustuste tulemuslik rakendamine ja täitmine, on vaja täpsustada mõjusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste minimaalne sisu. Karistussüsteemide erinevused, asjaolu, et määratud karistusi peetakse paljudel juhtudel liiga leebeks, et neil oleks tõeliselt heidutav mõju ebaseaduslikule käitumisele, ning ühtse rakendamise puudumine liikmesriikides kahjustavad tööstusheidete valdkonna võrdseid tingimusi liidus. **█**

(51) Liikmesriigid peaksid kehtestama õigusnormid käesoleva direktiivi alusel vastu võetud riiklike õigusaktide rikkumise eest kohaldatavate karistuste kohta ja tagama nende rakendamise. Liikmesriigid võivad kehtestada õigusnormid haldus- ja kriminaalkaristuste kohaldamiseks. Ühelgi juhul aga ei tohiks kriminaal- ja halduskaristuste määramine kaasa tuua sama kuriteo eest mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keelu (ne bis in idem põhimõtte) rikkumist kriminaalmenetluses, nagu seda keeldu on tõlgendanud Euroopa Kohus.

Kõige raskemate rikkumiste puhul, mille on toime pannud juriidiline isik, näiteks rikkumised, mis on oma olemuse, ulatuse ja kordumise tõttu väga rasked või kujutavad endast olulist ohtu inimeste tervisele või keskkonnale, peaksid liikmesriigid tagama, et nende riiklikus karistussüsteemis on ette nähtud trahvid, mille maksimumsumma on vähemalt 3% ettevõtja aastakäibest liidus trahvi määramise aastale eelnenud majandusaastal. Ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivist 2008/99/EÜ²⁵, võivad liikmesriigid nende rikkumiste eest kohaldada ka kriminaalkaristusi, tingimusel et need on mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELT L 328, 6.12.2008, lk 28).

(52) Kui inimeste tervisele on tekitatud direktiivi 2010/75/EL kohaselt vastu võetud riigisiseste meetmete rikkumise tagajärjel kahju, peaksid liikmesriigid tagama, et mõjutatud isikutel on õigus nõuda ja saada hüvitist asjaomastelt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt **■**. Sellised hüvitamist käsitlevad õigusnormid aitavad saavutada ELi toimimise lepingu artiklis 191 sätestatud keskkonna säilitamise, kaitsmise ja selle kvaliteedi parandamise ning inimeste tervise kaitse eesmärgi. Samuti toetavad need Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 2, 3 ja 35 sätestatud õigust elule, isikupuutumatusse ja tervishoiule ning põhiõiguste harta artiklis 47 sätestatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Lisaks ei anna Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/35/EÜ²⁶ eraisikutele õigust saada keskkonnakahjustuse või selle otsese ohu korral hüvitist.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (*ELT L 143, 30.4.2004, lk 56*).

- (53) Seepärast on asjakohane, et direktiivis 2010/75/EL käsitletakse õigust hüvitisele üksikisikutele tekitatud kahju korral **ning tagatakse**, et üksikisikud saavad kaitsta oma õigusi direktiivi 2010/75/EL rikkumisest põhjustatud tervisekahjustuste eest ja seeläbi **tagatakse** kõnealuse direktiivi tõhusam jõustamine. **Kahju hüvitamise nõuetega seotud menetlused tuleks välja töötada ja neid kohaldada nii, et need ei muuda kahju hüvitamise õiguse kasutamist võimatuks ega ülemäära raskeks.**

- (54) Direktiivi 2010/75/EL mõju liikmesriikide menetlusautonoomiale peaks piirduma sellega, mis on vajalik, et tagada inimeste tervise kaitse ohutu keskkonna kaudu, mida püütakse direktiiviga saavutada, ning see ei tohiks mõjutada muid riigisiseseid menetlusnorme, millega kehtestatakse õigus nõuda hüvitist kõnealuse direktiivi rikkumise eest. Sellised riigisisesed normid ei tohiks siiski takistada direktiiviga 2010/75/EL nõutava hüvitise taotlemise mehhanismi tulemuslikku toimimist.
- (55) Direktiivi 2010/75/EL on liikmesriigiti eri viisidel rakendatud keraamiliste toodete põletamise teel tootmise käitiste hõlmamise osas, sest selle tegevusvaldkonna määratluse sõnastus võimaldas liikmesriikidel otsustada, kas kohaldada tootmisvõimsuse ja põletusahju võimsuse suhtes mõlemat või ainult ühte kahest kriteeriumist. Selleks et tagada kõnealuse direktiivi järjekindlam rakendamine ja võrdsed tingimused kogu liidus, tuleks sellised käitised lisada kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse, kui vähemalt üks neist kahest kriteeriumist on täidetud.

- (56) Saasteainete heite piirväärtuste kehtestamisel peaks pädev asutus arvesse võtma kõiki aineid, sealhulgas uusi probleemseid saasteaineid, mida asjaomane käitis võib keskkonda heita ja millel võib olla oluline mõju keskkonnale või inimeste tervisele. Seda tehes tuleks arvesse võtta heidetavate ainete ohtlikke omadusi, kogust ja laadi ning nende võimet saastada mis tahes keskkonnaelemente. Kui see on asjakohane, on PVT-järeldused lähtepunktiks selliste ainete valimisel, mille suhtes tuleb kehtestada heite piirväärtused, kuigi pädev asutus võib otsustada valida täiendavaid aineid. Praegu on üksikud saasteained loetletud mitteammendavalt direktiivi 2010/75/EL II lisas, mis ei ole kooskõlas kõnealuse direktiivi tervikliku lähenemisviisiga ega kajasta vajadust, et pädevad asutused võtaksid arvesse kõiki asjakohaseid saasteaineid, sealhulgas uusi probleemseid saasteaineid. Seetõttu tuleks saasteainete mitteammendav loetelu välja jätta. Selle asemel tuleks viidata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 166/2006²⁷ II lisas esitatud saasteainete loetelule.
- (57) Kuigi prügilad kuuluvad direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse, ei ole prügilate kohta olemas PVT-järeldusi, sest see tegevus kuulub nõukogu direktiivi 1999/31/EÜ²⁸ kohaldamisalasse ning selle direktiivi nõudeid käsitatakse parima võimaliku tehnikana. Tulenevalt tehnika arengust ja innovatsioonist, mis on toimunud alates nõukogu direktiivi 1999/31/EÜ vastuvõtmisest, on praegu kättesaadav tõhusam tehnoloogia inimeste tervise ja keskkonna kaitsmiseks. PVT-järelduste vastuvõtmine direktiivi 2010/75/EL alusel võimaldaks käsitleda peamisi keskkonnaküsimusi, mis on seotud prügilate käitamisega, sealhulgas vähendada märkimisväärset metaaniheidet. Seepärast peaks direktiiv 1999/31/EÜ võimaldama võtta vastu PVT-järeldused prügilate kohta vastavalt direktiivile 2010/75/EL.

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).

²⁸ Nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1).

- (58) Kuna käesoleva direktiivi eesmärged, nimelt tagada keskkonnakaitse kõrge tase ja keskkonnakvaliteedi parandamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid tööstuslikest tegevusvaldkondadest pärineva saaste piiriülese olemuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (59) Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele on keskkonnakaitse kõrge taseme tagamise ja keskkonnakvaliteedi parandamise põhieesmärgi saavutamiseks vajalik ja asjakohane kehtestada õigusnormid tööstustegevusest *ja loomakasvatusest* tuleneva saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta. Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõike 4 kohaselt ei lähe käesolev direktiiv seatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(60) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta²⁹ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.

(61) *Väikeste eraldatud võrkude osaks olevatel põletusseadmetel võib nende geograafilise asukoha ja liikmesriikide mandrivõrgu või teise liikmesriigi võrguga ühendatuse puudumise tõttu tekkida erilised väljakutsed, mille tõttu on vaja heite piirväärtuste järgimiseks rohkem aega. Asjaomased liikmesriigid peaksid koostama nõuetele vastavuse kava, mis hõlmab väikese eraldatud võrgu osaks olevaid põletusseadmeid ja milles sätestatakse meetmed, et tagada heite piirväärtuste järgimine hiljemalt 31. detsembriks 2029. Kavas tuleks kirjeldada meetmeid käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks ja meetmeid, millega minimeeritakse saasteainete heite ulatust ja kestust kavaga hõlmatud ajavahemiku jooksul, ning see peaks sisaldama teavet nõudluse juhtimise meetmete ja puhtamale kütusele ülemineku võimaluste ning puhtamate alternatiivide kohta, nagu taastuvate energiaallikate kasutuselevõtt ja ühendamine mandrivõrguga või teise liikmesriigi võrguga. Asjaomased liikmesriigid peaksid esitama oma nõuetele vastavuse kava komisjonile. Kui komisjon esitab vastuväiteid, peaksid liikmesriigid kava ajakohastama. Asjaomased liikmesriigid peaksid igal aastal andma aru nõuete täitmise edenemisest.*

²⁹ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

(62) *Et anda liikmesriikidele, pädevatele asutustele ja käitistele aega, et saavutada vastavus uutele sätetele, ning anda ka komisjonile aega uute PVT-järelduste vastuvõtmiseks, milles võetakse arvesse uusi õigusnorme, tuleks ette näha üleminekusätteid. Õiguskindluse tagamiseks on vaja kindlaks määrata kuupäev, hiljemalt millal peaks sätetele vastavus olema saavutatud. Arvestades Sevilla protsessi ja läbivaadatavate PVT-viitedokumentide arvu, peaks see tähtaeg olema olemasoleva tegevuse puhul 12 aastat ja uue tegevuse puhul 10 aastat. See ei takista PVT-järelduste varasemat vastuvõtmist ja rakendamist, mida eeldatakse enamiku käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuste puhul. Olemasolevad käitised peaksid vastama direktiivi 2010/75/EL ... [päev enne käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] kehtivatele sätetele kuni uute PVT-järelduste vastuvõtmiseni või loa ajakohastamiseni.*

(63) Seepärast tuleks direktiive 2010/75/EL ja 1999/31/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1
Direktiivi 2010/75/EL muutmine

Direktiivi 2010/75/EL muudetakse järgmiselt.

1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstus- ja loomakasvatuse heidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll)“.

2) Artikli 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Selles sätestatakse ka normid, mille eesmärk on vältida või, kui see ei ole teostatav, ***pidevalt*** vähendada saasteainete heidet õhku, vette ja pinnasesse, vältida jäätmete tekkimist, ***parandada ressursitõhusust ning edendada ringmajandust ja CO₂ heite vähendamist***, et saavutada inimeste tervise ja keskkonna kui terviku kaitse kõrge tase.“

3) Artikli 2 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste tööstuslike tegevusvaldkondade suhtes, mis põhjustavad II–VIa peatükis osutatud saastet.“

4) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) *punkt 2 asendatakse järgmisega:*

„2) „saastus“ – inimtegevusest tulenev ainete, vibratsiooni, soojuse, müra või lõhna otsene või kaudne väljutamine õhku, vette või pinnasesse, mis võib ohustada inimeste tervist või keskkonna kvaliteeti, põhjustada varalist kahju või kahjustada või häirida keskkonnavalaste hüvede kasutamist või keskkonna muud õiguspärast kasutamist;“

b) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) „käitis“ – paikne tehniline üksus, kus tegeldakse ühe või mitme I lisa, Ia lisa või VII lisa 1. osas loetletud tegevusega ja muu samas tegevuskohas toimuva tegevusega, mis on tehniliselt otseselt seotud kõnealustes lisades loetletud tegevustega ja mis võib mõjutada heitkoguseid ja saastust;“

c) *lisatakse järgmised punktid:*

„5a) „keskkonnatoime piirnorm“ – loas märgitud toimeväärtus, väljendatuna kindlaksmääratud tingimuste jaoks teatavates kindlates parameetrites;“;

„9a) „tööstuse põhjalik ümberkujundamine“ – kujunemisjärgus tehnoloogiate või parima võimaliku tehnika rakendamine tööstusettevõtjate poolt, mis hõlmab kogu käitise või selle osa konstruktsiooni või tehnoloogia olulist muutmist või olemasoleva käitise asendamist uue käitisega, mis võimaldab väga oluliselt vähendada kasvuhoonegaaside heidet kooskõlas kliimaneutraalsuse eesmärgiga ja optimeerib kaasnevat keskkonnakasu vähemalt sellises ulatuses, mida on võimalik saavutada kohaldatavates PVT-järeldustes kindlaksmääratud tehnikaga, võttes arvesse keskkonnalist ristmõju;“

d) *punkti 10 alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:*

„b) „võimalik tehnika“ – niisugusel arengutasemel tehnika, mis võimaldab selle rakendamist vastavas tööstussektoris, mille kasutamine on kulusid ja eeliseid arvesse võttes majanduslikult ja tehniliselt otstarbekas, olenemata sellest, kas seda tehnikat kasutatakse või luuakse liidus, kui see tehnika on käitajale mõistlikul viisil kättesaadav;

c) „parim“ – keskkonna kui terviku kaitse, sealhulgas inimeste tervise ja kliimakaitse kõrge üldise taseme saavutamiseks kõige mõjusam;“

e) punkt 12 asendatakse järgmisega:

„12) PVT-järeldused“ – PVT-viitedokumendi osi sisaldav dokument, milles esitatakse järeldused parima võimaliku tehnika **ja kujunemisjärgus tehnoloogia** kohta, **nende** kirjeldus, teave **nende** rakendatavuse hindamiseks, **nendega saavutatavad** heitetasemed, **nendega saavutatavad** keskkonnatoime tasemed, keskkonnajuhtimissüsteemi **sisu**, sealhulgas **■** võrdlusalused, **nendega** seotud seire, **nendega** seotud tarbimistasemed ja vajadusel asjaomase tegevuskoha suhtes võetavad parandamismeetmed;“

f) lisatakse järgmised punktid:

„12a) „käitamisreeglid“ – lubades või Ia lisas osutatud tegevusvaldkondade siduvates üldreeglites sisalduvad reeglid, millega sätestatakse parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heite piirväärtused, keskkonnatoime piirnormid, nendega seotud seirenõuded ning, kui see on asjakohane, sõnniku maale laotamise tavad, saastuse vältimise ja leevendamise tavad, söötmise korraldus, sööda ettevalmistus, loomade laudas pidamise korraldus, sõnnikukäitlus, sealhulgas kogumine, ladustamine, töötlemine ja maale laotamine, ning surnud loomade ladustamine;

13a) „parima võimaliku tehnikaga saavutatavad keskkonnatoime tasemed“ – rida keskkonnatoime tasemeid, mis on saadud tavapära-
stes käitamistingimustes, kasutades parimat võimalikku tehnikat või nende kombinatsiooni, nagu on kirjeldatud PVT-järel-
dustes;

13aa) „keskkonnatoime“ – tarbimistasemetega, materjalide, vee ja energiaressursside ressursitõhususega, materjalide ja vee korduskasutamisega ning jäätmetekkega seotud toime;

13b) „võrdlusalused“ – parima võimaliku tehnikaga saavutatavate keskkonnatoime tasemete soovituslik vahemik, mida tuleb kasutada keskkonnajuhtimissüsteemis võrdluseks;

g) punkt 14 asendatakse järgmisega:

„14) „kujunemisjärgus tehnoloogia“ – tööstuslikus tegevusvaldkonnas kasutatav uudne tehnoloogia, mis kaubanduslikul eesmärgil arendatuna aitaks tagada kas inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrgema üldise taseme või vähemalt inimeste tervise ja keskkonna kaitse sama taseme ja suurema kulude kokkuhoiu, kui see on võimalik olemasoleva parima võimaliku tehnikaga;“

h) punkt 17 asendatakse järgmisega:

„17) „*asjaomane üldsus*“ – *üldsus*, keda loa andmise või kaasajastamise või loa tingimuste kaasajastamise otsuse tegemine mõjutab või võib mõjutada või kelle huvidega see on seotud; selle määratluse puhul arvestatakse, et selline huvi on inimeste tervise ja keskkonna kaitset edendavatel *valitsusvälistel* organisatsioonidel, kes vastavad riigisiseste õigusaktidega sätestatud nõuetele;“

i) *punkt 23 asendatakse järgmisega:*

„23) „*kodulinnud*“ – *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 artikli 4 punktis 9 määratletud kodulinnud;*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 084, 31.3.2016, lk 1).“*

j) lisatakse *järgmised* punktid **■** :

„23a) „sead“ – nõukogu direktiivi 2008/120/EÜ* artiklis 2 määratletud sead;

■

23b) „loomühik“ – *standardne mõõtühik, mis võimaldab eri kategooriasse kuuluvate põllumajandusloomade andmeid võrreldavuse eesmärgil koondada ja mis arvutatakse Ia lisas loetletud eri põllumajandusloomade kategooriate koefitsientide abil;*

■

* Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/120/EÜ, milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded (ELT L 47, 18.2.2009, lk 5).“

k) lisatakse *järgmised* punktid **■** :

■

■

„48) „heitetase, mis on saavutatav kujunemisjärgus tehnoloogiatega“ – rida heitetasemeid, mis on saadud *tavapärastes käitamistingimustes* kujunemisjärgus tehnoloogia või kujunemisjärgus tehnoloogiatega kombinatsiooni kasutamisel, *nagu on kirjeldatud PVT-järel dustes*, väljendatuna teatava aja keskmisena kindlaksmääratud võrdlustingimustes;

49) „kujunemisjärgus tehnoloogiatega *saavutatavad* keskkonnatoime tasemed“ – rida keskkonnatoime tasemeid, **■** mis on saadud *tavapärastel käitamistingimustel* kujunemisjärgus tehnoloogia või kujunemisjärgus tehnoloogiatega kombinatsiooni abil, *nagu on kirjeldatud PVT-järel dustes*;

50) „vastavuse tagamine“ – mehhanismid nõuete täitmise tagamiseks, kasutades kolme sekkumiskategooriat: nõuete täitmise edendamine, nõuete täitmise seire, järel- ja täitemeetmed;“

■ .

5) Artikli 4 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid sätestada üksnes V või VIa peatükiga hõlmatud käitiste registreerimise menetluse.“

6) *Artiklisse 5 lisatakse järgmine lõige:*

„4. Liikmesriigid töötavad välja elektroonilise käitistele lubade andmise süsteemi ja rakendavad elektroonilisi loamenetlusi 31. detsembriks 2035.

Komisjon korraldab elektroonilise lubade andmise teemal teabevahetuse liikmesriikidega ja avaldab suunised parimate tavade kohta.“

█

█

█

█

█

█

█

█

7) Artiklid 7 ja 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Vahejuhtumid ja õnnetused

Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/35/EÜ* kohaldamist, võtavad liikmesriigid inimeste tervist või keskkonda oluliselt mõjutava vahejuhtumi või õnnetuse korral vajalikud meetmed tagamaks, et:

- a) käitaja teavitab pädevat asutust viivitamata;
- b) käitaja võtab viivitamata meetmeid **inimeste tervisele või** keskkonnale tekkivate tagajärgede piiramiseks ja võimalike **hilisemate** vahejuhtumite või õnnetuste vältimiseks **ning**
- c) pädev asutus nõuab käitajalt selliste täiendavate asjakohaste meetmete võtmist, mida pädeva asutuse arvates on vaja **inimeste tervisele või** keskkonnale tekkivate tagajärgede piiramiseks ja võimalike **hilisemate** vahejuhtumite või õnnetuste vältimiseks.

Kui saastus mõjutab joogiveevarusid, sealhulgas piiriüleseid varusid, või kaudse heite korral reoveetaristut, teavitab pädev asutus asjaomaseid joogivee- ja reoveekäitlejaid meetmetest, mis on võetud inimeste tervisele ja keskkonnale kõnealuse saastuse põhjustatava kahju ärahoidmiseks või põhjustatud kahju heastamiseks.

Vahejuhtumi või õnnetuse korral, mis mõjutab oluliselt inimeste tervist või keskkonda teises liikmesriigis, tagab liikmesriik, kelle territooriumil õnnetus või vahejuhtum toimus, et sellest teavitatakse viivitamata teise liikmesriigi pädevat asutust. Mõjutatud liikmesriikide vahelise piiriülese ja valdkondadevahelise koostöö eesmärk on piirata tagajärgi keskkonnale ja inimeste tervisele ning vältida edasisi võimalikke vahejuhtumeid või õnnetusi.

Artikkel 8

Nõuete täitmata jätmine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada loa tingimuste täitmine.

Samuti võtavad nad vastu nõuete täitmise tagamise meetmed, et edendada, seirata ja jõustada füüsilistele või juriidilistele isikutele käesoleva direktiivi alusel pandud kohustuste täitmist.

2. Liikmesriigid tagavad, et loa tingimuste rikkumise korral:

- a) käitaja teavitab viivitamata pädevat asutust;
- b) käitaja võtab viivitamata vajalikud meetmed nõuete täitmise võimalikult kiireks taastamiseks **ja**
- c) pädev asutus nõuab käitajalt selliste täiendavate asjakohaste meetmete võtmist, mida pädeva asutuse arvates on vaja nõuete täitmise taastamiseks.

3. Kui loa tingimuste rikkumine ohustab otseselt inimeste tervist või kujutab endast otsest ohtu kahjustada keskkonda olulisel määral ning niikaua, kuni nõuete täitmine on taastatud vastavalt **lõike 2** punktidele b ja c, peatatakse viivitamata käitise, põletusseadme, jäätmepõletustehase või jäätmekoospõletustehase või selle asjaomase osa tegevus.

Kui selline rikkumine ohustab inimeste tervist või keskkonda teises liikmesriigis, tagab liikmesriik, kelle territooriumil loa tingimuste rikkumine toimus, teise liikmesriigi teavitamise.

4. ***Käesoleva artikli lõikega 3 hõlmamata olukorras, kui loa tingimuste püsiv rikkumine kujutab endast ohtu inimeste tervisele või avaldab olulist kahjulikku mõju keskkonnale ning kui artikli 23 lõikes 6 osutatud kontrolliaruandes kindlaks tehtud vajalikke meetmeid nõuete täitmise taastamiseks ei ole rakendatud, võib pädev asutus peatada käitise, põletusseadme, jäätmepõletustehase, jäätmekoospõletustehase või selle asjaomase osa tegevuse, kuni loa tingimuste täitmine on taastatud.***
5. ***Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 3 ja 4 osutatud peatamismeetmed, mille pädevad asutused on võtnud käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud riigisiseseid sätteid rikkuva ettevõtja suhtes, jõustatakse tulemuslikult.***
6. ***Nõuete rikkumise korral, mis mõjutab joogiveevarusid, sealhulgas piiriüleseid varusid, või kaudse heite korral reoveetaristut, teavitab pädev asutus joogivee- ja reoveekäitlejaid ning kõiki asjaomaseid asutusi, kes vastutavad asjaomaste keskkonnavalaste õigusaktide järgimise eest, rikkumisest ja meetmetest, mis on võetud inimeste tervisele ja keskkonnale põhjustatava kahju ärahoidmiseks või põhjustatud kahju heastamiseks.***

-
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (ELT L 143, 30.4.2004, lk 56).“

8) Artikli 9 lõige 2 *asendatakse järgmisega:*

„2. Direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusalade puhul võivad liikmesriigid otsustada mitte kehtestada põletusseadmetele ja muudele ettevõtte tegevuskohas süsinikdioksiidi eraldavatele seadmetele energiatõhusust käsitlevaid nõudeid, mis on sätestatud käesoleva direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis aa ja artikli 15 lõikes 4.“

9) *Artikli 11 punkti f muudetakse järgmiselt:*

„f) energiat kasutatakse tõhusalt ning edendatakse taastuenergia kasutamist ja võimaluse korral tootmist;“

10) Artiklisse 11 lisatakse järgmised punktid **■** :

„fa) materjaliressurse ja vett kasutatakse tõhusalt, sealhulgas korduskasutamise kaudu;

■

fb) keskkonnajuhtimissüsteemi rakendatakse artikli 14a kohaselt.“

11) Artikli 12 lõike 1 punktid b, c ja f asendatakse järgmistega:

- „b) käitises kasutatavaid või seal toodetavaid toor- ja abimaterjale, muid aineid, energiat ja vett;*
- c) käitise heiteallikaid, sealhulgas lõhnu;*
- f) heidete, sealhulgas lõhnade laadi ja kogust, mida käitis eeldatavalt eraldab igasse keskkonnamelementi, ning heite olulise mõju kindlaksmääramist keskkonnale;“.*

12) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. PVT-viitedokumentide koostamiseks, läbivaatamiseks ja vajadusel ajakohastamiseks korraldab komisjon liikmesriikide, asjaomaste tööstusharude, ***inimeste tervist ja*** keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide, Euroopa Kemikaaliameti, Euroopa Keskkonnaameti ja komisjoni vahelise teabevahetuse. ***Selle teabevahetuse eesmärk on PVT-viitedokumentide kaheksa-aastane läbivaatamistsükkel ja milles seatakse esikohale dokumendid, millel on suurim potentsiaal inimeste tervise kaitse või keskkonnakaitse parandamiseks.***

Esimeses lõigus osutatud teabevahetuse kestus ei ületa nelja aastat iga üksiku BVT-viitedokumendi kohta.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Komisjon muudab hiljemalt ... [käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäev] rakendusotsust 2012/119/EL.“

c) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Ilma et see piiraks liidu konkurentsioiguse kohaldamist, jagatakse konfidentsiaalseks äriteabeks või tundlikuks äriteabeks peetavat teavet üksnes komisjoniga ning **pärast** konfidentsiaalsuse ja mitteavaldamise kokkuleppe **sõlmimist ametnike ja muude** avaliku sektori **töötajatega**, kes esindavad liikmesriike või liidu asutusi. **Teave anonüümitakse nii, et see ei viita konkreetsele käitajale või käitisele, kui seda jagatakse teiste sidusrühmadega, kes osalevad lõikes 1 osutatud teabevahetuses. Anonüümimata teavet võib jagada üksnes juhul, kui teabe anonüümimine ei võimaldaks PVT-viitedokumentide koostamise, läbivaatamise ja vajaduse korral ajakohastamise kontekstis parima võimaliku tehnika üle tõhusat teabevahetust** inimeste tervise või keskkonna kaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide **esindajatega ja asjaomaseid tööstussektoreid esindavate ühenduste esindajatega, kui see on asjakohane, ning kui sellised organisatsioonide ja ühenduste esindajad on sõlminud konfidentsiaalsuse ja mitteavaldamise kokkuleppe.** Konfidentsiaalse äriteabe või tundliku teabena käsitatava teabe vahetamine piirdub **rangelt** sellega, mis on **tehniliselt** vajalik PVT-viitedokumentide koostamiseks, läbivaatamiseks ja vajaduse korral ajakohastamiseks, ning sellist konfidentsiaalset ■ või tundlikku äriteavet ei kasutata muudel eesmärkidel.“;

d) **lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:**

„Komisjon loob ja kutsub korrapäraselt kokku foorumi, mis koosneb liikmesriikide, asjaomaste tööstusharude ja inimeste tervise või keskkonna kaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide esindajatest.“;

e) *lõike 3 teise lõigu punkt d asendatakse järgmisega:*

„d) PVT-viitedokumentide väljatöötamist ja nende kvaliteedi tagamist, sealhulgas nende sisu ja vormi sobivust käsitlevate suuniste kohta.“;

f) *lõikesse 3 lisatakse järgmine lõige:*

„3a) Komisjon küsib foorumi arvamust meetodi kohta, mille abil hinnata vastavust loas sätestatud heite piirväärtustele õhku- ja vetteheite puhul, nagu on sätestatud artiklis 15a.“;

g) *lõikesse 4 lisatakse järgmine lõik:*

„Esimeses lõigus osutatud foorumi arvamus esitatakse kuue kuu jooksul pärast PVT-viitedokumendi läbivaatamise eest vastutava tehnilise töörühma lõppkoosolekut.“;

h) *lõige 6 asendatakse järgmisega:*

„6. Pärast lõike 5 kohaselt vastu võetud otsust teeb komisjon PVT-järeldused ja PVT-viitedokumendi põhjendamatu viivitusega üldsusele kättesaadavaks.“

13) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et loas on märgitud kõik artiklites 11 ja 18 sätestatud nõuete täitmiseks vajalikud meetmed. Selleks tagavad liikmesriigid, et load antakse pärast konsulteerimist kõigi asjaomaste asutustega, **kes vastutavad** liidu keskkonnaalaste õigusaktide, sealhulgas keskkonnakvaliteedi standardite järgimise eest.“;

ii) teise lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) määruse (EÜ) nr 166/2006 II lisa loetletud saasteainete heite piirväärtused ja muude selliste saasteainete piirväärtused, mida asjaomane käitis tõenäoliselt suurtes kogustes keskkonda väljutab, võttes arvesse nende laadi, **nende ohtlikkust** ja nende võimet saastust ühest keskkonnaelemendist teise üle kanda; **võttes arvesse veevoolu dünaamika muutumist suublates.**

iii) **teise lõiku** lisatakse järgmised punktid:

„aa) keskkonnatoime piirnormid **koosõlas artikli 15 lõikega 4**;

ab) asjakohased nõuded, millega tagatakse, et hinnatakse vajadust vältida või vähendada artikli 57 kriteeriumidele vastavate ainete või määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas esitatud piirangutes käsitletud ainete heidet;“;

iv) **teise lõigu** punkt b asendatakse järgmisega:

„b) asjakohased nõuded, millega tagatakse pinnase, põhjavee, pinnavee **ja olmevee veevõtukohtade valgalade kaitse, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2020/2184 artiklis 7**, ning meetmed, mis on seotud kaitises tekkivate jäätmete seire ja käitlemisega;“;

v) **teise lõiku** lisatakse järgmised punktid:

„ba) asjakohased nõuded, **millega määratakse kindlaks keskkonnajuhtimissüsteemi tunnused koosõlas artikliga 14a**;

bb) sobivad seirenõuded selliste ressursside nagu energia, vesi ja tooraine tarbimisele ja taaskasutamisele;“;

vi) punkti d lisatakse järgmine punkt:

„iii) teave artiklis 14a osutatud keskkonnapoliitika eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta. ■“;

vii) *teise lõigu punkt e asendatakse järgmisega:*

„e) korrapärase hooldamise ning punkti b kohaste pinnasesse, pinna- ja põhjavette heite vältimise meetmete järelevalve asjakohased nõuded ning pinnase, pinna- ja põhjavee korrapärase seire asjakohased nõuded seoses tegevuskohas leiduda võivate asjakohaste ohtlike ainetega ja võttes arvesse pinnase, pinna- ja põhjavee saastuse võimalikkust käitise tegevuskohas.“;

viii) *teise lõigu punkt h asendatakse järgmisega:*

„h) heite piirväärtustele ja keskkonnatoime piirnormidele vastavuse hindamise tingimused või viide kohaldatavatele mujal sätestatud nõuetele.“;

14) Lisatakse *järgmine* artikkel ■ :

„Artikkel 14a

Keskkonnajuhtimissüsteem

1. Liikmesriigid nõuavad, et käitaja koostaks ja rakendaks iga käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluva käitise jaoks keskkonnajuhtimissüsteemi.

Keskkonnajuhtimissüsteem **sisaldab lõikes 2 loetletud elemente ja vastab asjakohastele PVT-järeldustele**, millega määratakse kindlaks keskkonnajuhtimissüsteemiga hõlmatavad aspektid.

■

2. Keskkonnajuhtimissüsteem hõlmab vähemalt järgmist:

a) keskkonnapoliitika eesmärgid käitise keskkonnatoime ja -ohutuse pidevaks parandamiseks, sealhulgas meetmed, mille eesmärk on:

i) vältida jäätmeteket;

ii) optimeerida ressursside **ja energia** kasutamist ja vee korduskasutamist;

iii) ennetada või vähendada ohtlike ainete **kasutamist või nende heiteid**;

b) oluliste keskkonnaaspektidega seotud eesmärgid ja tulemusnäitajad, mille puhul võetakse arvesse asjaomastes PVT-järeldustes sätestatud võrdlusaluseid ■ ;

- c) käitiste puhul, millele kehtib kohustus viia läbi energiaaudit või rakendada energiajuhtimissüsteemi vastavalt direktiivi 2012/27/EL artiklile 8, lisatakse kõnealuse auditi või energiajuhtimissüsteemi rakendamise tulemused vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 8 ja VI lisale, samuti lisatakse meetmed nende soovitude rakendamiseks;
- d) selliste ohtlike keemiliste ainete loetelu, mis esinevad käitises ***või mida käitis väljutab*** eraldiseisvana, muude ainete koostisosadena või segude osana, ***pöörates erilist tähelepanu ainetele, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57 osutatud kriteeriumidele, ja ainetele, mida käsitletakse määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas osutatud piirangutes, ning*** riskihinnang nende ainete mõju kohta inimeste tervisele ja keskkonnale ning nende ainete ohutumate alternatiividega asendamise ***või nende kasutamise või heite vähendamise*** võimaluste analüüs;
- e) keskkonnaeesmärkide saavutamiseks ja inimeste tervisele või keskkonnale avalduva ohu vältimiseks võetud meetmed, sealhulgas vajaduse korral parandus- ja ennetusmeetmed;
- f) artiklis 27d osutatud ümberkujundamiskava.

3. *Keskkonnajuhtimissüsteemi üksikasjalikkus peab olema kooskõlas käitise laadi, suuruse, keerukuse ja võimaliku mitmesuguse keskkonnamõjuga.*

Kui elemendid, mida keskkonnajuhtimissüsteem peab sisaldama, sealhulgas eesmärgid, toimenäitajad või meetmed, on juba välja töötatud muude asjakohaste liidu õigusaktide kohaselt ja on käesoleva artikliga kooskõlas, piisab keskkonnajuhtimissüsteemis viitest asjaomastele dokumentidele.

4. *Liikmesriigid tagavad, et keskkonnajuhtimissüsteemis sätestatud ja lõikes 2 loetletud asjakohane teave tehakse internetis kättesaadavaks tasuta ja piiramata juurdepääsu üksnes registreeritud kasutajatega.*

Komisjon võtab 31. detsembriks 2025 vastu rakendusakti selle kohta, milline teave on avaldamise seisukohast oluline. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 75 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Teabe võib loetamatuks muuta või, kui see ei ole võimalik, selle internetis kättesaadavaks tegemisel välja jätta, kui sellise teabe avalikustamine kahjustaks direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punktides a–h loetletud huve.

Käitaja koostab ja rakendab keskkonnajuhtimissüsteemi kooskõlas asjaomase sektori PVT-järeldustega hiljemalt ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 34. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], välja arvatud direktiivi ... [käesolev direktiiv] artikli 3 lõikes 4 osutatud käitiste puhul.

Keskkonnajuhtimissüsteem vaadatakse selle jätkuva sobivuse, asjakohasuse ja tulemuslikkuse tagamiseks korrapäraselt läbi.

Keskkonnajuhtimissüsteemi auditeeritakse esimest korda hiljemalt ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 34. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], välja arvatud direktiivi ... [käesolev direktiiv] artikli 3 lõikes 4 osutatud käitiste puhul. Keskkonnajuhtimissüsteemi auditeerib vähemalt iga kolme aasta järel määruse (EÜ) nr 765/2008 kohaselt akrediteeritud vastavushindamisasutus või määruse (EÜ) nr 1221/2009 artikli 2 punktis 20 määratletud akrediteeritud või litsentsitud tõendaja, kes kontrollib keskkonnajuhtimissüsteemi ja selle rakendamise vastavust käesolevale artiklile.“

15) Artikkel 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 15

Heite piirväärtused, keskkonnatoime piirnormid, võrdväärised parameetrid ja tehnilised meetmed

1. Saasteainete puhul kohaldatakse heite piirväärtusi selle punkti suhtes, kus heitkogused väljuvad käitisest, ning kõnealuste piirväärtuste kindlaksmääramisel ei arvestata enne kõnesolevat punkti toimunud lahjendamist.

Saasteainete kaudse vettejuhtimise puhul võib asjaomase käitise heite piirväärtuste kindlaksmääramisel arvesse võtta väljaspool käitist asuva reoveepuhasti mõju, tingimusel et ***see ei põhjusta keskkonna suuremat saastatust, tagatakse keskkonna kui terviku samaväärne kaitsetase ja*** käitaja tagab ***reoveepuhasti käitajaga konsulteerides, et kaudne heide ei ohusta käesoleva direktiivi kohase reoveepuhasti loa või direktiivi 1991/271/EMÜ kohase eriloa sätete järgimist ning*** et kõik järgmised nõuded on täidetud:

- a) eraldunud saasteained ei takista reoveepuhasti tööd ega võimet ***reoveepuhastuse voost ressurside taaskasutusse võtmisel;***
- b) eraldunud saasteained ei kahjusta kogumissüsteemide ja reoveepuhastite töötajate tervist;
- c) reoveepuhasti on kavandatud ja varustatud seadmetega, et vähendada eralduvaid saasteaineid;
- d) vette sattunud asjaomaste saasteainete üldine saastekoormus ei ole suurem kui olukorras, kus asjaomasest käitisest pärit heitkogused vastasid käesoleva artikli lõike 3 kohaselt otseheitele kehtestatud heite piirväärtustele, ilma et see piiraks artikli 18 kohaselt nõutavate rangemate meetmete kohaldamist.

Pädev asutus esitab loa tingimuste lisas teise lõigu kohaldamise põhjendused, sealhulgas nõutavate tingimuste täitmise käitajapoolse hindamise tulemused.

Käitaja esitab ajakohastatud hinnangu juhtudel, mil loa tingimusi tuleks muuta, et tagada teise lõigu punktides a–d sätestatud nõuete täitmine.

2. Ilma et see piiraks artikli 18 kohaldamist, põhinevad artikli 14 lõigetes 1 ja 2 osutatud heite piirväärtused, võrdväärsed parameetrid ja tehnilised meetmed parimal võimalikul tehnikal, ilma et oleks kohustust kasutada konkreetset tehnikat või eritehnoloogiat.

3. Pädev asutus kehtestab **parima võimaliku tehnika rakendamise abil käitises saavutatavad** kõige rangemad heite piirväärtused, **võttes arvesse parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete kogu vahemikku, selle tagamiseks**, et tavapärastel käitamistingimustel ei ületaks heide parima võimaliku tehnikaga saavutatavaid heitetasemeid, nagu on sätestatud artikli 13 lõikes 5 osutatud PVT-järeldusi käsitlevates otsustes. Heite piirväärtused põhinevad käitaja hinnangul **parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete kogu vahemiku kohta**, milles analüüsitakse, kas on võimalik järgida parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete vahemiku rangeimaid väärtusi, ja näidatakse parimaid **üldisi** tulemusi, mida käitis saab PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika abil saavutada, **võttes arvesse võimalikku keskkonnalist ristmõju**. Heite piirväärtused määratakse kindlaks ühel järgmistest viisidest:
- a) sätestades heite piirväärtused, mis on väljendatud sama või lühema ajavahemiku ning samade võrdlustingimuste alusel kui parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed; või
 - b) sätestades normide, ajavahemike ja võrdlustingimuste osas punktis a osutatutest erinevad heite piirväärtused.

Kui heite piirväärtused on sätestatud punkti b kohaselt, hindab pädev asutus vähemalt üks kord aastas heiteseire tulemusi, tagamaks et tavapärastel käitamistingimustel ei ole heide ületanud parima võimaliku tehnikaga saavutatavaid heitetasemeid.

Käesoleva artikli kohaselt asjakohaste heite piirväärtuste kehtestamisel võib kohaldada artiklis 6 osutatud siduvaid üldnorme.

Siduvate üldnormide vastuvõtmise korral kehtestatakse kategooria kaupa käitistele, millel on sarnased madalaima saavutatava heitetaseme kindlaksmääramisel olulised omadused, kõige rangemad parima võimaliku tehnika rakendamisega saavutatavad heite piirväärtused, võttes arvesse parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete kogu vahemikku. Liikmesriik kehtestab siduvad üldnormid PVT-järeldustes sisalduva teabe põhjal, analüüsites, kas on võimalik järgida parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete vahemiku rangeimaid väärtusi, ja näidates parimaid tulemusi, mida nende kategooriate käitised saavad PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika abil saavutada.

4. *Ilma et see piiraks artikli 9 lõike 2 kohaldamist, kehtestab* pädev asutus *tavapäraste käitamistingimuste jaoks keskkonnatoime siduvad vahemikud, mida ei tohi ühe või mitme perioodi jooksul ületada*, nagu on sätestatud artikli 13 lõikes 5 osutatud PVT-järeldusi käsitlevates otsustes.

Lisaks sellele teeb pädev asutus järgmist:

- a) *kehtestab tavapäraste käitamistingimuste jaoks vee keskkonnatoime piirnormid, võttes arvesse võimalikku keskkonnalist ristmõju, mida ei tohi ühe või mitme perioodi jooksul ületada ja mis ei ole esimeses lõigus osutatud siduvatest vahemikest vähem ranged;*
- b) *kehtestab tavapäraste käitamistingimuste jaoks jäätmete ja ressursside (v.a vesi) soovituslikud keskkonnatoime tasemed, mis ei ole esimeses lõigus osutatud siduvatest vahemikest vähem ranged.*

5. Erandina lõikest 3 ja ilma et see piiraks artikli 18 kohaldamist, võib pädev asutus erijuhtudel kehtestada ***parima võimaliku tehnikaga saavutatavatest heitetasemetest kõrgemad*** heite piirväärtused. Sellist erandit võib kohaldada ainult juhul, kui hinnangust nähtub, et PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga ***saavutatavate*** heitetasemete saavutamine tekitaks ebaproportsionaalselt suuri kulusid võrreldes keskkonnaalase kasuga, mis tuleneb:
- a) asjaomase käitise geograafilisest asukohast või selle kohalikest keskkonnatingimustest või
 - b) asjaomase käitise tehnilistest näitajatest.

Pädev asutus esitab loa tingimuste lisas ***lõikest 3 erandi tegemise põhjendused, käesoleva lõike esimese lõiguga osutatud*** hindamise tulemused ja kehtestatud tingimuste põhjendused.

Kooskõlas esimese lõiguga kehtestatud heite piirväärtused ei tohi siiski kohaldataval juhul ületada vastavalt käesoleva direktiivi lisades sätestatud heite piirväärtusi.

Käesoleva lõike kohaselt tehtud erandite puhul järgitakse II lisa sätestatud põhimõtteid. Pädev asutus tagab, ***et käitaja esitab hinnangu selle kohta, kuidas erandi tegemine mõjutab asjaomaste saasteainete kontsentratsiooni vastuvõtvas keskkonnas, ja tagab igal juhul***, et ei tekitata olulist saastust ning saavutatakse keskkonna kui terviku kõrgetasemeline kaitse. Erandeid ei tehta, kui need võivad ohustada artiklis 18 osutatud keskkonnakvaliteedi standardite järgimist.

Pädev asutus hindab iga nelja aasta järel uuesti, kas käesoleva lõike kohaselt tehtud erand on põhjendatud, või teeb seda osana igast artikli 21 kohasest loatingimuste läbivaatamisest, kui selline läbivaatamine toimub varem kui neli aastat pärast erandi tegemist.

Komisjon võtab vastu rakendusakti, et kehtestada standardmeetod PVT-järelduste rakendamise kulude ja esimeses lõigus osutatud võimaliku keskkonnakasu ebaproportsionaalsuse hindamiseks. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 75 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. *Erandina lõikest 4 võib pädev asutus erijuhtudel kehtestada vähem ranged keskkonnatoime siduvad vahemikud või keskkonnatoime piirnormid. Sellist erandit võib kohaldada ainult juhul, kui hinnangust nähtub, et PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga saavutatavate keskkonnatoime tasemete saavutamiseks kaasneks oluline negatiivne keskkonnamõju, sealhulgas keskkonnaline ristmõju, või oluline majanduslik mõju, mis tuleneb:*

a) *asjaomase käitise geograafilisest asukohast või selle kohalikest keskkonnatingimustest või*

b) *asjaomase käitise tehnilistest näitajatest.*

Pädev asutus esitab loa tingimuste lisas lõikest 4 erandi tegemise põhjendused ja käesoleva lõike esimese lõigus osutatud hindamise tulemused ning kehtestatud tingimuste põhjendused.

Pädev asutus tagab, et vähem rangete keskkonnatoime siduvate vahemike või keskkonnatoime piirnormide alusel toimuva käitamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju, sealhulgas veevarude ammendumist, ja sellega saavutatakse keskkonna kui terviku kõrgetasemeline kaitse.

Komisjon kehtestab rakendusaktidega standardmeetodi esimeses lõigus osutatud hindamise tegemiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 75 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

7. *Erandina lõigetest 3 ja 4 ning tingimusel, et ei tekitata olulist saastust ja kõik vähem saastavad meetmed on ammendatud, võib pädev asutus kehtestada vähem ranged heite piirväärtused või keskkonnatoime piirnormid kriisi korral, mis on tingitud käitaja ja liikmesriikide kontrolli alt väljas olevatest erakorralistest asjaoludest, mis põhjustavad raskeid häireid või nappust seoses:*
- a) *energiavarustusega, kui energiavarustuskindluse tagamiseks on olemas ülekaalukas avalik huvi;*
 - b) *ressursside, materjalide või seadmetega, mis on käitajale vajalikud avalikes huvides olevaks tegevuseks kooskõlas kohaldatavate heite piirväärtustega või keskkonnatoime piirnormidega; või*
 - c) *oluliste ressurside, materjalide või seadmetega, kui toodang kompenseerib sellist nappust või selliseid häireid rahvatervise või avaliku julgeolekuga seotud põhjustel või muudel ülekaalukatel avaliku huviga seotud põhjustel.*

Erandit ei tehta kauemaks kui kolmeks kuuks. Kui erandi tegemist õigustavad põhjused ei lakka enne kehtimast, võib erandit pikendada kuni kolme kuu võrra.

Niipea kui tavapärased tarnetingimused on taastatud või kui energiavarustusele, ressurssidele, materjalidele või seadmetele on alternatiiv, tagab liikmesriik, et otsus kehtestada vähem ranged heite piirväärtused ja keskkonnatoime piirnormid lakkab kehtimast ning seejärel täidab käitis loa tingimusi, mis on kehtestatud lõigete 3 ja 4 kohaselt.

Liikmesriigid võtavad meetmeid, et tagada esimeses lõigus osutatud erandist tulenevate heitkoguste seire.

Pädev asutus avalikustab teabe erandi ja kehtestatud tingimuste kohta kooskõlas artikli 24 lõikega 2.

Komisjon võib vajaduse korral hinnata ja suuniste abil täiendavalt täpsustada kriteeriume, mida tuleb käesoleva lõike kohaldamisel arvesse võtta.

Liikmesriigid teatavad komisjonile igast käesoleva lõike alusel tehtud erandist, sealhulgas erandi tegemist õigustavatest põhjustest ja kehtestatud tingimustest.

Komisjon hindab, kas erandi tegemine on põhjendatud, võttes nõuetekohaselt arvesse käesolevas lõikes sätestatud kriteeriume. Kui komisjon esitab vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast liikmesriigi teadet, vaatab liikmesriik erandi viivitamata läbi.“

16) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 15a

Vastavushindamine

1. Artikli 14 lõike 1 punkti h kohase heite piirväärtustele vastavuse hindamiseks **tavapärastel käitamistingimustel** ei tohi kinnitatud keskmiste heite piirväärtuste kindlaksmääramiseks tehtud korrektsioon mõõtmistulemustes ületada mõõtmismeetodi mõõtemääramatust.
2. Komisjon võtab hiljemalt ... [■ selle kuu esimene päev, mis järgneb 24. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] vastu rakendusakti, millega kehtestatakse **meetod**, et hinnata vastavust loas sätestatud õhku- ja vetteheite piirväärtustele **tavapärastel käitamistingimustel**. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 75 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Esimeses lõigus osutatud meetodiga käsitletakse vähemalt valideeritud keskmiste heiteväärtuste määramist ning sätestatakse, kuidas tuleb vastavuse hindamisel arvesse võtta mõõtemääramatust ja heite piirväärtuste ületamise sagedust.
3. Kui käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluv käitis kuulub ka III või IV peatüki kohaldamisalasse ja käesoleva peatüki kohaselt kehtestatud heite piirväärtuste järgimine on tõendatud vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, loetakse käitis vastavaks ka III või IV peatüki kohaselt asjaomaste saasteainete jaoks kehtestatud heite piirväärtustele **tavapärastel käitamistingimustel**.“.

17) Artikli 16 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Pädev asutus määrab kindlaks artikli 14 lõike 1 punktis e osutatud korrapärase seire sageduse eraldi iga käitise loas või siduvates üldnormides.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, toimub korrapärane seire PVT-järelduste kohaselt, kui need on kohaldatavad, ning vähemalt kord iga nelja aasta järel põhjavee ja kord iga üheksa aasta järel pinnase suhtes, välja arvatud juhul, kui selline seire põhineb saastumise ohu süstemaatilisel hindamisel.“

18) Artiklisse 16 lisatakse järgmine lõige:

„3. Seiret tegevate laborite kvaliteedikontroll peab põhinema CENi standarditel või CENi standardite puudumise korral ISO, liikmesriigi või muudel rahvusvahelistel standarditel, mis tagavad samaväärse teadusliku tasemega andmete esitamise.“

19) Artiklisse 16 lisatakse *järgmine* lõige ■ :

„4. Kui ■ artikli 15 lõikes 5 osutatud *hindamine näitab, et erandil on kvantifitseeritav või mõõdetav mõju keskkonnale, tagavad liikmesriigid* vastuvõtvas keskkonnas *asjaomaste* saasteainete kontsentratsiooni *seire*. Kui see on asjakohane, kasutatakse käesolevas lõikes osutatud seireks iga asjaomase saasteaine seire- ja mõõtmismeetodeid, mis on sätestatud muudes asjakohastes liidu õigusaktides.“

20) Artikkel 18 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 18

Keskkonnakvaliteedi standardid

Kui keskkonnakvaliteedi standardiga on ette nähtud rangemad tingimused kui need, mida on võimalik täita parima võimaliku tehnika kasutamisega, peab luba sisaldama lisameetmeid, et vähendada käitise konkreetset osa asjaomases piirkonnas tekkivas saastuses, ***ilma et see piiraks muude meetmete kohaldamist, mida võidakse keskkonnakvaliteedi standarditele vastamiseks võtta.***

Kui ***loas*** on esimese lõigu kohaselt ***kehtestatud*** rangemad tingimused, ***hindab pädev asutus rangemate tingimuste mõju asjaomaste*** saasteainete ***kontsentratsioonile*** vastuvõtvas keskkonnas.

Kui käitise väljutatavate saasteainete koormusel on kvantifitseeritav või mõõdetav mõju keskkonnale, tagavad liikmesriigid vastuvõtvas keskkonnas asjaomaste saasteainete kontsentratsiooni seire. Kõnealuse seire tulemused edastatakse pädevale asutusele.

Kui asjaomaste saasteainete seire- ja mõõtmismeetodid on sätestatud muudes asjakohastes liidu õigusaktides, kasutatakse selliseid meetodeid, ***sealhulgas asjakohasel juhul mõjupõhiseid meetodeid, kolmandas lõigus osutatud seireks.***“

21) *Artikli 20 lõige 1 asendatakse järgmisega:*

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et käitaja teavitab pädevat asutust kõikidest kavandatud muudatustest käitise laadis või toimimisviisis või käitise laiendamisest, millel võivad olla tagajärjed keskkonnale, õigeaegselt ja igal juhul enne sellise muudatuse või laiendamise elluviimist. Pädev asutus ajakohastab vajaduse korral luba. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada pädeva asutuse õigeaegne reageerimine käitaja esitatud teabele.“

22) *Artikli 21 lõike 3 esimese lõigu punkt a asendatakse järgmisega:*

a) kõik asjaomase käitise loa tingimused vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse, et tagada vastavus käesoleva direktiiviga, eelkõige kohaldatavuse korral artikli 15 lõigetega 3, 4 ja 5;“

23) *Artikli 21 lõike 5 punkt c asendatakse järgmisega:*

„c) kui on vaja järgida artiklis 18 osutatud keskkonnakvaliteedi standardit, sealhulgas uue või läbivaadatud kvaliteedistandardi puhul, või kui vastuvõtva keskkonna seisund nõuab loa läbivaatamist, et saavutada vastavus liidu õigusaktides sätestatud kavadele ja programmidele.“

24) *Artikli 21 lõikesse 5 lisatakse järgmine punkt:*

„d) käitaja taotleb I lisa punktis 5.4 osutatud tegevust teostava käitise tegevuse kestuse pikendamist.“;

25) *Artikli 23 lõike 4 viies lõik asendatakse järgmisega:*

„Komisjon võtab vastu suunised keskkonnariskide hindamise kriteeriumide kohta ja ajakohastab neid korrapäraselt, kui see on asjakohane.“

26) Artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) käitise loa või loa tingimuste ajakohastamine vastavalt artikli 21 lõikele 5 **■**;“;

ii) lisatakse punkt e:

„e) loa ajakohastamine vastavalt artikli 21 lõikele 3 või artikli 21 lõikele 4.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Kui otsus loa andmise, läbivaatamise või ajakohastamise kohta on tehtud, teeb pädev asutus punktidega a, b ja f seoses üldsusele kättesaadavaks järgmise teabe, sealhulgas süstemaatiliselt ka internetis, **kergesti leitaval veebilehel**, tasuta ja piiramata juurdepääsu üksnes registreeritud kasutajatega.“;

ii) **punktid a ja c** asendatakse järgmisega:

„a) **otsuse sisu, sealhulgas loa ja ajakohastuste koopiad, sealhulgas asjakohasel juhul loa tingimuste konsolideeritud versioon;**

c) enne otsuse tegemist peetud konsultatsioonide, sealhulgas artikli 26 kohaselt peetud konsultatsioonide tulemused ja selgitus selle kohta, kuidas kõnealuseid konsultatsioone otsuse tegemisel arvesse võeti;“;

iii) lõike 2 punktid e ja f asendatakse järgmisega:

„e) teave selle kohta, kuidas artiklis 14 osutatud loa tingimused, sealhulgas heite piirväärtused, keskkonnatoime tasemed ja keskkonnatoime piirnormid, on kindlaks määratud võrdluses parima võimaliku tehnika ja parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete ja keskkonnatoime tasemetega;

f) artikli 15 kohaselt erandi tegemise korral kõnealuse erandi konkreetsed, nimetatud lõikes sätestatud kriteeriumidele tuginevad põhjused ja kehtestatud tingimused.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Pädev asutus teeb ühtlasi üldsusele kättesaadavaks järgmise teabe, sealhulgas süstemaatiliselt ka internetis, *kergesti leitaval veebilehel*, tasuta ja piiramata juurdepääsu üksnes registreeritud kasutajatega:

a) tegevuse täieliku lõpetamise korral asjakohase teabe käitaja poolt artikli 22 kohaselt võetud meetmete kohta;

b) loa tingimuste kohaselt nõutud heiteseire tulemused, mis on pädeva asutuse valduses;

c) artikli 16 lõikes 4 ja *artiklis* 18 ■ osutatud seire tulemused.“;

27) Artikli 25 lõikesse 1 lisatakse järgmised lõigud:

„Kaebeõigus läbivaatamismenetluses ei **sõltu** asjaomase üldsuse liikme rollist käesoleva direktiivi kohaste otsustamismenetluste osalusetapis.

Läbivaatamismenetlus peab olema aus, õiglane, õigeaegne ja ei või olla takistavalt kulukas ning sellega nähakse ette piisavad ja mõjusad õiguskaitsemehhanismid, sealhulgas vajaduse korral esialgse õiguskaitse meetmed.“

28) Artikli 26 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

- „1. Kui liikmesriik teab, et käitise tegevusel võib olla teise liikmesriigi keskkonnale oluline negatiivne mõju, või kui liikmesriik, kellele võib avalduda oluline mõju, seda nõuab, edastab liikmesriik, kelle territooriumil artikli 4 või artikli 20 lõike 2 kohane loataotlus on esitatud, IV lisa kohaselt esitatava või kättesaadavaks tehtava teabe teisele liikmesriigile samal ajal, kui ta teeb selle kättesaadavaks üldsusele. Selle teabe põhjal toimuvad kahe liikmesriigi vahel konsultatsioonid, tagades samal ajal, et selle liikmesriigi märkused, kellele võib avalduda oluline mõju, on esitatud, enne kui selle liikmesriigi pädev asutus, kelle territooriumil loataotlus esitati, on oma otsuse teinud. Kui liikmesriik, kellele võib avalduda oluline mõju, ei esita asjaomase **üldsusega** konsulteerimise tähtaja jooksul märkusi, jätkab pädev asutus loamenetlust.
2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel tehakse loataotlus kättesaadavaks ka märkuste esitamiseks selle liikmesriigi üldsusele, kellele võib avalduda oluline mõju, ning see jääb kättesaadavaks sama ajavahemiku jooksul, **mil see oli kättesaadav** liikmesriigis, kus taotlus esitati.“

29) Artikli 26 järele lisatakse pealkiri:

„IIa PEATÜKK

INNOVATSIOONI *VÕIMALDAMINE JA* EDENDAMINE“.

30) Artikkel 27 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27

Kujunemisjärgus tehnoloogiad

Liikmesriigid soodustavad vajadusel kujunemisjärgus tehnoloogiate arendamist ja rakendamist, eelkõige juhul, kui need on kindlaks määratud PVT-järeldustes, PVT-viitedokumentides või artiklis 27a osutatud tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskuse järeldustes.“

31) Lisatakse **järgmised** artiklid **■** :

„Artikkel 27a

Tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskus

1. Komisjon asutab tööstuspöörde ja tööstusheite innovatsioonikeskuse (edaspidi „keskus“ või „INCITE“) ja haldab seda.
2. Keskus kogub ja analüüsib teavet **■** käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate **tegevustega** seotud **uuenduslike tehnoloogiate, sealhulgas** kujunemisjärgus **ja ümberkujundavate** tehnoloogiate kohta, **mis aitavad muu hulgas kaasa saaste minimeerimisele, CO₂ heite vähendamisele, ressursitõhususele, ringmajandusele, mille puhul kasutatakse vähem või ohutumaid kemikaale**, ning kirjeldab nende arengutaset ja keskkonnatoimet. Komisjon võtab keskuse järeldusi arvesse artikli 13 lõike 3 punktis b osutatud teabevahetuse tööprogrammi ettevalmistamisel ning artikli 13 lõikes 1 osutatud PVT-viitedokumentide koostamisel, läbivaatamisel ja ajakohastamisel.
3. Komisjoni abistavad:
 - a) liikmesriikide esindajad;
 - b) asjaomased avalik-õiguslikud institutsioonid;
 - c) asjaomased uurimisinstituudid;
 - d) teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonid;
 - e) asjaomaste tööstusharude **ja põllumajandustootjate** esindajad;
 - f) tehnoloogia pakkujad;
 - g) **inimeste tervise või keskkonna kaitset** edendavad valitsusvälised organisatsioonid;
 - h) komisjon.

4. Keskus avalikustab oma järeldused, kui direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangutest ei tulene teisiti.

Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles on sätestatud keskuse asutamiseks ja toimimiseks vajalik üksikasjalik kord. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 75 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 27b

Kujunemisjärgus tehnoloogiate katsetamine

Ilma et see piiraks artikli 18 kohaldamist, võib pädev asutus teha kujunemisjärgus tehnoloogiate katsetamiseks ajutisi erandeid artikli 15 lõigetes 2, 3 **ja 4** sätestatud nõuetest ning artikli 11 punktides a ja b sätestatud põhimõtetest kokku kuni **30-kuuliseks** ajavahemikuks, **tingimusel et pärast loas nimetatud ajavahemikku lõpetatakse tehnoloogia katsetamine või tegevusega saavutatakse vähemalt parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed.**

Artikkel 27c

Kujunemisjärgus tehnoloogiatega saavutatavad heitetasemed ja seotud soovituslikud keskkonnatoime normid

Erandina artikli 21 lõikest 3 võib pädev asutus kehtestada:

- a) heite piirväärtused, millega tagatakse, et kuue aasta jooksul pärast käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitleva otsuse avaldamist vastavalt artikli 13 lõikele 5 ei ületa heide tavapärastes käitamistingimustes kujunemisjärgus tehnoloogiatega **saavutatavaid** heitetasemeid, mis on sätestatud PVT-järeldusi käsitlevates otsustes;
- b) **soovituslikud keskkonnatoime normid, mis on kooskõlas PVT-järeldusi käsitlevate otsustega.**

Artikkel 27d

Üleminek rohelisele, ringluspõhisele ja kliimaneutraalsele tööstusele

1. Liikmesriigid nõuavad, et käitaja lisab 30. juuniks 2030 oma artiklis 14a osutatud keskkonnajuhtimissüsteemi **soovitusliku** ümberkujundamiskava, mis **hõlmab tema** I lisa punktides 1, 2, 3, 4 ja punkti 6.1 alapunktides a ja b loetletud **tegevusvaldkondi**. Ümberkujundamiskava sisaldab teavet selle kohta, kuidas **käitaja käitist** 2030.–2050. aastal muudab, et aidata kaasa kestliku, rohelise, ringluspõhise, **ressursitõhusa** ja kliimaneutraalse majanduse tekkele 2050. aastaks, **sealhulgas asjakohasel juhul artiklis 27e** osutatud **tööstuse põhjalik ümberkujundamine**.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et **hiljemalt üks aasta pärast käesoleva lõike esimeses lõigus määratud tähtpäeva** hindab **artikli 14a lõike 4 kuuendas lõigus osutatud** auditasutus **käesoleva lõike** esimeses lõigus osutatud ümberkujundamiskavade vastavust **käesoleva artikli lõikes 5** osutatud delegeeritud õigusaktis sätestatud nõuetele.

2. Liikmesriigid nõuavad, et osana loa tingimuste läbivaatamisest vastavalt artikli 21 lõikele 3 pärast 1. jaanuari 2030 avaldatud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamise järel lisab käitaja oma keskkonnajuhtimissüsteemi ümberkujundamiskava iga käitise kohta, mis tegeleb I lisa loetletud tegevusaladega, mida ei ole **käesoleva artikli** lõikes 1 osutatud. Ümberkujundamiskava sisaldab teavet selle kohta, kuidas **käitaja käitist** 2030.–2050. aastal muudab, et aidata kaasa kestliku, rohelise, ringluspõhise ja kliimaneutraalse majanduse tekkele 2050. aastaks, vastavalt **käesoleva artikli** lõikes 5 osutatud delegeeritud õigusaktis sätestatud nõuetele.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et **hiljemalt üks aasta pärast artikli 21 lõikes 3 osutatud läbivaatamise lõpetamist** hindab **artikli 14a lõike 4 kuuendas lõigus osutatud** auditasutus esimeses lõigus osutatud ümberkujundamiskavade vastavust **käesoleva artikli** lõikes 5 osutatud delegeeritud õigusaktis sätestatud nõuetele.

3. ***Kui kaks või enam käitist on sama käitaja kontrolli all või kui käitised on sama ettevõtja osaks olevate eri käitajate kontrolli all samas liikmesriigis, võib need käitised hõlmata ühe ümberkujundamiskavaga.***

Kui ümberkujundamiskavade elemendid on kooskõlas muude liidu õigusaktidega juba välja töötatud ja vastavad käesolevale artiklile, võib ümberkujundamiskavas viidata asjaomastele dokumentidele.

4. Käitaja avalikustab oma ümberkujundamiskava, ümberhindamiskava ajakohastused ***ning samuti*** lõigetes 1 ja 2 osutatud hindamise tulemused osana artikli 14a lõikes 4 osutatud keskkonnajuhtimissüsteemis esitatud olulisest teabe avaldamisest.
5. Komisjon võtab 30. juuniks 2026 vastu ***delegeeritud õigusakti käesoleva direktiivi täiendamiseks, et lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt nõutava teabe alusel kindlaks määrata*** ümberkujundamiskavade ***sisu***.

Komisjon vaatab hiljemalt 31. detsembriks 2034 esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti läbi ja asjakohasel juhul muudab seda.

Artikkel 27e

Tööstuse põhjalik ümberkujundamine

1. *Ilma et see piiraks artikli 18 kohaldamist, võib pädev asutus käitise tootmise põhjaliku ümberkujundamise korral, mis on sätestatud käitist hõlmavas ümberkujundamiskavas, pikendada artikli 21 lõikes 3 osutatud ajakohastatud loatingimuste täitmiseks ette nähtud ajavahemikku kokku kuni kaheksa aastani, tingimusel et:*
 - a) *käitise luba sisaldab tööstuse põhjaliku ümberkujundamise kirjeldust, saavutatavaid heitetasemeid ja ressursitõhusust ning rakendamise ajakava ja vahe-eesmärke;*
 - b) *käitaja annab pädevale asutusele igal aastal aru tööstuse põhjaliku ümberkujundamise rakendamisel tehtud edusammudest ning*
 - c) *käitise ümberkujundamiseks antud aja jooksul tagab pädev asutus, et ei tekitata olulist saastust ja et saavutatakse keskkonna kui terviku kõrgetasemeline kaitse.*

Liikmesriigid teavitavad komisjoni tehtud eranditest vähemalt kord aastas komisjonile artikli 72 kohaselt esitatava aruandluse raames.

2. *Ilma et see piiraks artiklite 18 ja 22 kohaldamist, võib pädev asutus tööstuse põhjaliku ümberkujundamise korral, mis seisneb kütise sulgemises ja selle asendamises uue kütisega, mis on sätestatud kütist hõlmavas ümberkujundamiskavas ja tuleb lõpule viia kaheksa aasta jooksul pärast olemasoleva kütise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist vastavalt artikli 13 lõikele 5, loa ajakohastamise kohustusest loobuda kooskõlas artikli 21 lõikega 3, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:*

- a) *olemasoleva kütise luba sisaldab sulgemiskava kirjeldust ning sellega seotud ajakava ja vahe-eesmärke;*
- b) *kütitaja annab pädevale asutusele igal aastal aru olemasoleva kütise sulgemiskavaga ja selle uue kütisega asendamisega seotud edusammude kohta;*
- c) *kütise sulgemisele eelneva aja jooksul tagab pädev asutus, et ei tekitata olulist saastust ja et saavutatakse keskkonna kui terviku kõrgetasemeline kaitse.*

Liikmesriigid teavitavad komisjoni tehtud eranditest vähemalt kord aastas komisjonile artikli 72 kohaselt esitatava aruandluse raames.“

32) Artikli 30 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Pädev asutus võib tavaliselt madala väävlisisaldusega kütust kasutava põletusseadme puhul teha kuni kuueks kuuks erandi lõigetes 2 ja 3 ettenähtud vääveldioksiidiheite piirväärtustest kinnipidamise kohustusest, kui käitaja ei saa kõnealustest piirväärtustest kinni pidada seetõttu, et madala väävlisisaldusega kütuse tarned on tõsise puuduse tõttu katkenud.

Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata igast esimese lõigu alusel tehtud erandist, sealhulgas erandit õigustavatest põhjustest ja kehtestatud tingimustest.“

33) Artikli 30 lõike 6 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata igast esimese lõigu alusel tehtud erandist, sealhulgas erandit õigustavatest põhjustest ja kehtestatud tingimustest.“

34) *Lisatakse järgmine artikkel:*

„Artikkel 34a

Põletusseadmed, mis on osa väikesest eraldatud võrgust

- 1. Liikmesriigid võivad kuni 31. detsembrini 2029 vabastada põletusseadmed, mis on ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] väikese eraldatud võrgu osa, artikli 30 lõikes 2 ja artikli 15 lõikes 3 osutatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tolmu heite piirväärtustele vastavuse nõudest või vajaduse korral artiklis 31 osutatud väävliärastuse astmele vastavuse nõudest. Nende põletusseadmete loas tuleb vähemalt säilitada direktiivide 2001/80/EÜ ja 2008/1/EÜ nõuete kohaselt kindlaks määratud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tolmu heite piirväärtused.*

Liikmesriigid võtavad meetmeid, et tagada heitkoguste seire ja olulise saastuse vältimine. Liikmesriigid võivad käitisele heite piirväärtustele vastavuse nõudest erandi teha üksnes siis, kui kõik vähem saastavad meetmed on ammendatud. Erandit ei tehta kauemaks kui vaja.

- 2. Alates 1. jaanuarist 2030 vastavad asjaomased põletusseadmed V lisa 2. osas sätestatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tolmu heite piirväärtustele ning artikli 15 lõikes 3 osutatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tolmu heite piirväärtustele.*

3. *Liikmesriigid, kes teevad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt erandeid, rakendavad nõuetele vastavuse kava, mis hõlmab põletusseadmeid, mille suhtes selliseid erandeid kohaldatakse. Nõuetele vastavuse kava sisaldab teavet meetmete kohta, millega tagatakse 31. detsembriks 2029 asjaomaste seadmete vastavus V lisa 2. osas sätestatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tolmu heite piirväärtustele ning artikli 15 lõikes 3 sätestatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja tolmu heite piirväärtustele. Nõuetele vastavuse kava sisaldab ka teavet meetmete kohta, millega minimeeritakse saasteainete heite ulatus ja kestus kavaga hõlmatud ajavahemiku jooksul, ning teavet nõudluse juhtimise meetmete ja puhtamale kütusele ülemineku võimaluste või puhtamate alternatiivide kohta, nagu taastuvate energiaallikate kasutuselevõtt ja ühendamine mandrivõrguga.*

4. *Hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] edastavad liikmesriigid oma nõuetele vastavuse kava komisjonile. Komisjon hindab kavasid, ja kui komisjon ei ole 12 kuu jooksul alates kava saamisest vastuväiteid esitanud, loeb asjaomane liikmesriik oma kava heakskiidetuks. Kui komisjon esitab vastuväiteid põhjendusel, et kava ei taga 31. detsembriks 2029 asjaomaste seadmete nõuetele vastavust või ei minimeeri kavaga hõlmatud ajavahemikul saasteainete heite ulatust ja kestust, edastab liikmesriik kuue kuu jooksul pärast seda, kui komisjon on vastuväidetest liikmesriigile teatanud, komisjonile muudetud kava. Liikmesriigi poolt komisjonile esitatud muudetud kava hindamiseks on teises lauses osutatud ajavahemik kuus kuud.*
5. *Liikmesriigid annavad nõuetele vastavuse kavas kirjeldatud meetmete rakendamise edenemisest komisjonile aru hiljemalt ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev + 18 kuud] ja iga järgneva kalendriaasta lõpus. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist hilisematest nõuetele vastavuse kavas tehtud muudatustest. Liikmesriigi poolt komisjonile esitatud muudetud kava hindamiseks on lõike 4 teises lauses osutatud ajavahemik kuus kuud.*
6. *Liikmesriik avalikustab teabe erandi ja kehtestatud tingimuste kohta kooskõlas artikli 24 lõikega 2.“*

35) Artikli 42 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käesolevat peatükki ei kohaldata gaasistamis- või **pürolüüsiseadmete** suhtes, kui jäätmete termilisel töötlemisel tekkivad gaasid või vedelikud on puhastatud enne põletamist sellisel määral, et:

- a) põletamine **põhjustab väiksemaid** heitkoguseid kui turul leiduvate kõige vähem saastavate kütuste põletamine, mida saaks käitises põletada;
- b) muude heitkoguste kui lämmastikoksiidide, vääveloksiidide ja tolmu puhul ei põhjusta põletamine suuremaid heitkoguseid kui jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiv heide.“

36) *Artikli 48 lõige 1 asendatakse järgmisega:*

„1. Liikmesriigid tagavad, et heiteseiret teostatakse vastavalt VI lisa 6. ja 7. osale.

Jäätmepõletus- ja -koospõletustehastest õhku eralduvat heidet seiratakse ka muudes kui tavapärastes käitamistingimustes. Heidet, mis tekib käivitamise ja seiskamise ajal, kui jäätmeid ei põletata, sealhulgas PCDD/Fide ja dioksiinitaoliste PCBde heitkoguseid, hinnatakse mõõtmiskampaaniate põhjal, mis viiakse läbi korrapäraste ajavahemike, näiteks iga kolme aasta järel, kavandatud käivitus- või seiskamistoimingute ajal. PCDD/Fide ja dioksiinitaoliste PCBde heidet tuleb võimaluste piires vältida või minimeerida.“

37) *Artikli 63 lõige 2 asendatakse järgmisega:*

„2. Kui olemasolevat kütist muudetakse oluliselt või kui see kuulub käesoleva direktiivi reguleerimisalasse esimest korda pärast olulist muutmist, käsitatakse kütise oluliselt muudetud osa uue kütisena.“

38) *Artikli 70 lõige 3 asendatakse järgmisega:*

„3. Seiret teostatakse ja seda teostava laboratooriumi kvaliteedi tagamise süsteem on vastavuses CENi standarditega või nende puudumisel ISO, liikmesriigi või muude rahvusvaheliste standarditega, mis tagavad samaväärse teadusliku tasemega andmete esitamise.“

39) Artikli 70 järele lisatakse pealkiri:

„Via PEATÜKK

KODULINDUDE JA SIGADE KASVATAMIST KÄSITLEVAD ERISÄTTED“.

40) Pealkirja „Via PEATÜKK“ järele lisatakse *järgmised* artiklid :

„Artikkel 70a

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse Ia lisa sätetatud tegevusvaldkondade suhtes, mis saavutavad kõnealuse lisa kohased *võimsuse künnised*.

Artikkel 70b

Liitmisreegel

1. *Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et kui kaks või enam loomakasvatusega tegelevat* käitist asuvad üksteise lähedal ja nende käitaja on sama või kui käitised on majandus- või õigussuhetes osalevate käitajate kontrolli all, *võib pädev asutus käsitada asjaomaseid käitisi* artiklis 70a osutatud *võimsuse künnise* arvutamisel ühe üksusena.

Liikmesriigid tagavad, et esimeses lõigus osutatud reeglit ei kasutata käesolevas direktiivis sätetatud kohustustest kõrvalehoidmiseks.

2. *Hiljemalt ... [48 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] avaldab komisjon pärast liikmesriikidega konsulteerimist suunised kriteeriumide kohta eri käitiste käsitamiseks lõike 1 kohaselt ühe üksusena.*

Artikkel 70c

Load ja registreerimine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et ühtegi käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvat kaitist ei kaitata ilma loata **või ilma registreerimata ja et kõigi käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate kaitiste** tegevus vastab artiklis 70i osutatud **käitamisreeglite ühtsetele tingimustele**.

Halduskoormuse vältimiseks võivad liikmesriigid kasutada kaitiste registreerimiseks juba olemasolevat sarnast menetlust.

Liikmesriigid võivad kohaldada loamenetlust kodulindude ja sigade intensiivkasvatuste suhtes,

- a) loomakohtadega üle 40 000 kodulinnule;
- b) loomakohtadega üle 2 000 nuumseale (kaaluga üle 30 kg) või
- c) loomakohtadega üle 750 emisele.

Liikmesriigid võivad lisada artiklis 6 osutatud siduvatesse üldnormidesse nõuded teatavate käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate kaitiste kategooriate kohta.

Liikmesriigid täpsustavad käesoleva peatüki kohaldamisalasse **kuuluvate kaitiste registreerimise või neile** loa andmise korra. Need menetlused peavad sisaldama vähemalt lõikes 2 loetletud teavet.

2. **Registreerimisel või loa taotlemisel tuleb esitada** vähemalt järgmiste elementide **kirjeldus**:
- a) käitis ja selle tegevusvaldkond;
 - b) loomaliik;
 - c) **loomkoormus loomühikutes hektari kohta, arvutatuna vajaduse korral vastavalt Ia lisale;**
 - d) käitise võimsus;
 - e) käitise heiteallikad;
 - f) heidete laad ja kogus, mida käitis eeldatavalt eraldab igasse keskkonnaelemendi.
3. Taotlustes peab olema ka üldarusaadav kokkuvõtte lõikes 2 osutatud andmete kohta.
4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et käitaja teavitab pädevat asutust viivitamata kõigist käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvates käitistes kavandatavatest olulistest muudatustest, mis võivad mõjutada keskkonda. Pädev asutus vaatab loa vajaduse korral läbi ja ajakohastab seda **või nõuab käitajalt loa taotlemist või uuesti registreerimist.**
5. **Komisjon hindab artiklis 70i sätestatud käitamisreeglite rakendamise mõju ja esitab hiljemalt ... [viis aastat pärast käitamisreeglite kohaldamise tähtpäeva] Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hindamise tulemuste kohta.**

Artikkel 70d

Käitaja kohustused

1. Liikmesriigid tagavad, et käitaja teostab heitkoguste ja nendega seotud keskkonnatoime tasemete seiret vastavalt artiklis 70i osutatud **käitamisreeglite ühtsetele tingimustele**.

Seireandmed peavad olema saadud mõõtmismeetoditega või, kui see ei ole võimalik, arvutusmeetoditega, näiteks heitekoefitsientide kasutamise teel. Käitamisreeglites tuleb kirjeldada seireandmete saamiseks kasutatud meetodeid.

Käitaja säilitab ja töötleb kõiki seiretulemusi vähemalt **viis** aastat nii, et oleks võimalik kontrollida vastavust **käitamisreeglites** sätestatud heite piirväärtustele ja keskkonnatoime piirnormidele.

2. Kui artiklis 70i osutatud **käitamisreeglite ühtsetes tingimustes** sätestatud heite piirväärtusi ja keskkonnatoime piirnorme ei järgita, nõuavad liikmesriigid, et käitaja võtaks vajalikud meetmed, et tagada nõuete täitmine võimalikult lühikese aja jooksul.
3. Käitaja tagab, et **sõnnikukäitlus, sealhulgas** käitise tekitatud jäätmete, loomsete kõrvalsaaduste või muude jääkide maale laotamine toimub vastavalt **käitamisreeglites** ja muudes asjakohastes liidu õigusaktides sätestatud parimale võimalikule tehnikale ning et see ei põhjusta märkimisväärset keskkonnareostust.

Artikkel 70e

Seire

1. Liikmesriigid tagavad, et asjakohast seiret tehakse kooskõlas artiklis 70i osutatud ***käitamisreeglite ühtsete tingimustega***.
2. Kõik seiretulemused tuleb salvestada, töödelda ja esitada nii, et pädev asutus saaks kindlaks teha, kas artiklis 6 osutatud siduvates üldnormides või loas sätestatud käitamistingimustest, heite piirväärtustest ja keskkonnatoime piinormidest on kinni peetud.
3. Pädeva asutuse nõudmisel teeb käitaja lõikes 2 loetletud andmed ja teabe viivitamata kättesaadavaks. Pädev asutus võib sellise taotluse esitada, et kontrollida vastavust ***käitamisreeglite ühtsetele tingimustele***. Pädev asutus esitab andmepäringu juhul, kui üldsuse ***liige*** taotleb juurdepääsu lõikes 2 loetletud andmetele või teabele.

Artikkel 70f

Nõuete täitmata jätmise

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklis 70i osutatud **käitamisreeglite ühtsete tingimuste kohaseid heitkoguste ja keskkonnatoime tasemete väärtusi seiratakse ja need** ei ületa kõnealuses artiklis sätestatud heite piirväärtusi **ega** keskkonnatoime piirnorme.
2. Liikmesriigid loovad käesolevas peatükis sätestatud nõuete täitmise kontrollimiseks tõhusa seiresüsteemi, mis põhineb kas keskkonnajärelevalvel või muudel meetmetel.
3. Kui käesolevas peatükis sätestatud nõudeid ei täideta, tagavad liikmesriigid, et pädev asutus nõuab käitajalt lisaks artikli 70d alusel võetavatele meetmetele kõiki meetmeid, mis on vajalikud, et **nõuete täitmine viivitamata taastada**.

Kui nõuete mittetäitmine põhjustab **kohalike** õhu-, vee- või pinnasetingimuste olulise halvenemise või kui see kujutab **või võib kujutada** endast märkimisväärset ohtu inimeste tervisele, peatab pädev asutus käitise tegevuse kuni nõuete täitmise taastamiseni.

Artikkel 70g

Avalik teave ja üldsuse osalemine

1. Liikmesriigid tagavad, et ***asjaomasele üldsusele*** antakse õigeaegsed ja tõhusad võimalused võtta osa järgmistest menetlustest:
 - a) artiklis 6 osutatud siduvate üldnormide koostamine käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate käitiste lubade kohta;
 - b) loa andmine käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvale uuele käitisele;
 - c) ajakohastatud loa andmine kooskõlas artikli 70c lõikega 4 mis tahes oluliste muudatuste tegemiseks olemasolevas käitises, mis kuulub käesoleva peatüki kohaldamisalasse; või
 - d) ***registreerimismenetlus juhul, kui siduvaid üldnorme vastu ei võeta ja liikmesriigid lubavad ainult käitise registreerimist.***

2. Pädev asutus teeb üldsusele kättesaadavaks järgmised dokumendid ja teabe, sealhulgas süstemaatiliselt ka internetis, tasuta ja piiramata juurdepääsu üksnes registreeritud kasutajatega:
- a) luba *või registreering*;
 - b) lõike 1 kohaselt peetud konsultatsioonide tulemused;
 - c) artiklis 6 osutatud siduvad üldnormid, mida kohaldatakse käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate käitiste suhtes, *ning*
 - d) käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate käitiste kontrolliaruanded.

Artikkel 70h

Õiguskaitse kättesaadavus

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas asjaomase riigi õigussüsteemiga on **asjaomase üldsuse liikmetel** juurdepääs kaebuste lahendamisele kohtus või mõnes muus sõltumatus ja erapooletus organis, mis on seaduse alusel asutatud, et vaidlustada käesoleva peatüki kohaste otsuste, tegevuse või tegevusetuste sisulist või protseduurilist seaduslikkust, kui üks järgmistest tingimustest on täidetud:
 - a) **neil** on küllaldane huvi;
 - b) **nad väidavad**, et **nende õigust** on kahjustatud, kui liikmesriigi haldusmenetlusseadus seab selle eeltingimuseks.

Käebeõigus läbivaatamismenetluses ei tohi sõltuda asjaomase üldsuse liikme rollist käesoleva direktiivi kohaste otsustamismenetluste osalusetapis.

Läbivaatamismenetlus peab olema aus, õiglane, õigeaegne ja ei või olla takistavalt kulukas ning sellega nähakse ette piisavad ja mõjusad õiguskaitsevahendid, sealhulgas vajaduse korral esialgse õiguskaitse meetmed.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks, millises etapis võib otsuseid, tegevusi või tegevusetust vaidlustada.

Artikkel 70i

Käitamisreeglite ühtsed tingimused

1. Komisjon *korraldab enne lõike 2 kohaselt käitamisreeglite ühtsete tingimuste kehtestamist liikmesriikide, asjaomaste tegevusvaldkondade esindajate, keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide ja komisjoni teabevahetuse. Teabevahetus käsitleb eelkõige järgmist:*

- a) *käitiste ja tehnika heitetasemed ja keskkonnatoime tasemed ning muud III lisaga koosõlas olevad meetmed;*
- b) *kasutatav tehnika, sellega seotud seire, keskkonnaline ristmõju, majanduslik ja tehniline teostatavus ja seda puudutavad muutused;*
- c) *parim võimalik tehnika, mis määratakse kindlaks pärast punktides a ja b esitatud asjaolude kaalumist;*
- d) *kujunemisjärgus tehnoloogia.*

■

■ .

■

2. Komisjon võtab hiljemalt ... *[selle kuu esimene päev, mis järgneb 24. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]* vastu rakendusakti, et kehtestada käitamisreeglite ühtsed tingimused iga Ia lisas osutatud tegevuse jaoks.

Käitamisreeglite ühtsed tingimused peavad olema kooskõlas Ia lisas loetletud tegevusvaldkondade puhul parima võimaliku tehnika kasutamisega ning neis võetakse arvesse vastavate käitiste laadi, liiki, suurust ja loomkoormust, karja suurust loomaliikide kaupa segapõllumajandusettevõtetes ning sellise loomade karjatamisel põhineva pidamisviisi eripära, kus loomi peetakse ainult hooajaliselt siseruumides. Need sisaldavad ka soovituslikku teavet kujunemisjärgus tehnoloogia kohta, kui see on kättesaadav.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 75 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. *Liikmesriigid tagavad, et pädev asutus jälgib parima võimaliku tehnika arengut või teda teavitatakse sellest ja käitamisreeglite kõigi uute või ajakohastatud ühtsete tingimuste avaldamisest.*“

41) Artikli 72 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatava teabe tüüp, vorm ja sagedus määratakse kindlaks vastavalt artikli 75 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele. Rakendusotsust, millega kehtestatakse käesoleva artikli lõike 1 kohaselt kättesaadavaks tehtava teabe tüüp, vorm ja sagedus ajakohastatakse vajaduse korral ja hiljemalt ... [lisada kuupäev 24 kuud pärast muutmisdirektiivi jõustumist].“

42) Artikli 73 lõikes 1 asendatakse esimene ja teine lõik järgmisega:

„Hiljemalt 30. juuniks 2028 ja seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millega vaadatakse läbi käesoleva direktiivi rakendamine. **Aruanne sisaldab teavet, milliste tegevusvaldkondade kohta on käesoleva direktiivi artikli 13 lõike 5 kohaselt vastu võetud PVT-järeldused ja milliste kohta mitte, selles võetakse arvesse innovatsiooni dünaamikat, sealhulgas kujunemisjärgus tehnoloogiat, vajadust uute saastuse vältimise meetmete järele** ja direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 8 osutatud läbivaatamist.

Aruanne sisaldab hinnangut vajaduse kohta võtta liidu tasandil meetmeid, et kehtestada või ajakohastada kogu liitu hõlmavaid miinimumnõudeid heite piirväärtuste ja eelmisel viieaastasel ajavahemikul vastuvõetud PVT-järelduste kohaldamisalasse **jäävate tegevuste** seiret ja vastavust käsitlevate reeglite kohta, tuginedes järgmistele kriteeriumidele:

- a) asjaomase tegevuse mõju keskkonnale tervikuna ja inimeste tervisele ning
- b) parima võimaliku tehnika rakendamise olukord **asjaomase tegevuse** puhul.“

43) Artiklit 73 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon hindab tõenditel põhinevat metoodikat kasutades ja sektori eripära arvesse võttes vajadust liidu meetmete järele, et:

- a) põhjalikult käsitleda liidus looma-, eelkõige veisekasvatusest tulenevat heidet ning
- b) saavutada liidu turule lastavate toodete puhul ülemaailmse keskkonnakaitse eesmärk, vältides ja kontrollides loomakasvatusest tulenevat heidet ning tehes seda viisil, mis on kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega.

Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2026 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hindamise peamiste järelduste kohta. Vajaduse korral lisatakse aruandele õigusakti ettepanek.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Komisjon vaatab läbi:

- a) vajaduse kontrollida maal ja avamerel mineraalõli ja gaasi leiukohtade uurimisest ja tootmisest tulenevat heidet;
- b) vajaduse kontrollida mujal kui ehituses kasutatava ja muuks kui energia tootmiseks mõeldud mineraaltoorme kohapealsest töötlemisest ja kaevandamisest tulenevat heidet, samuti vajaduse kontrollida liidus hiljuti toimunud kohapealsest metallimaakide töötlemisest ja kaevandamisest tulenevat heidet;
- c) vajaduse muuta I lisas sätestatud tegevuskünnist vesiniku tootmiseks vee elektrolüüsi teel.

Komisjon lisab läbivaatamise tulemused esimesse esimese lõigu kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavasse aruandesse.“

44) Artikkel 74 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 74

Lisade muutmine

1. Selleks, et võimaldada käesoleva direktiivi sätete kohandamist teaduse ja tehnika arenguga, arvestades parimat võimalikku tehnikat, võtab komisjon vastavalt artiklile 76 vastu delegeeritud õigusakte V lisa 3. ja 4. osa, VI lisa 2., 6., 7. ja 8. osa ning VII lisa 5., 6., 7. ja 8. osa teaduse ja tehnika arenguga kohandamise kohta.

█

█

█

█

█

2. Enne kui komisjon delegeeritud õigusakti käesoleva artikli kohaselt vastu võtab, konsulteerib ta nõuetekohaselt sidusrühmadega.

Komisjon avalikustab käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel kasutatud asjakohased uuringud ja analüüsid hiljemalt delegeeritud õigusakti vastuvõtmisel.“

45) Artikkel 75 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 75

Komiteemenetus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.“

46) Artikkel 76 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 76

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. **Artiklis 27d**, artikli 48 lõikes 5 ■ ja artiklis 74 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevale]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad **artiklis 27d**, artikli 48 lõikes 5 ■ ja artiklis 74 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. *Artikli 27d*, artikli 48 lõike 5 või artikli 74 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

47) Artiklid 77 ja 78 jäetakse välja.

48) Artikkel 79 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 79

Karistused

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2008/99/EÜ*, kehtestavad liikmesriigid õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud riigisiseste õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende **rakendamine**. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. ***Lõikes 1 osutatud karistused hõlmavad haldustrahve, mis jätavad rikkumise toime pannud isikud tulemuslikult ilma rikkumisest saadud majanduslikust kasust.***

Raskeimate juriidilise isiku toime pandud rikkumiste korral on esimeses lõigus osutatud haldustrahvi maksimumsumma vähemalt 3 % käitaja aastakäibest liidus trahvi kehtestamise aastale eelnenud majandusaastal.

Liikmesriigid võivad lisaks või teise võimalusena määrata kriminaalkaristusi, tingimusel et need on käesolevas artiklis osutatud haldustrahvidega samaväärselt mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

3. Liikmesriigid tagavad, et *käesoleva artikli kohaselt kehtestatud* karistuste puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse järgmist:
- a) rikkumise laad, raskusaste ja ulatus;
■ ;
 - b) rikkumisest mõjutatud *elanikkond* või *keskkond*, pidades silmas rikkumise mõju inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme *saavutamise eesmärgile*;
 - c) *asjaolu, kas rikkumine oli korduv või ühekordne.*
4. *Liikmesriigid teavitavad komisjoni põhjendamatu viivitusega lõikes 1 osutatud normidest ja meetmetest ning nende hilisematest muudatustest.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELT L 328, 6.12.2008, lk 28).“*

49) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 79a

Hüvitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kui käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud riiklike meetmete rikkumise tagajärjel on tekitatud kahju inimeste tervisele, on mõjutatud isikutel õigus nõuda ja saada hüvitist asjaomastelt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt .

■

2. Liikmesriigid tagavad, et kahju hüvitamise nõuetega seotud riigisisesed õigusnormid ja menetlused töötatakse välja ja neid kohaldatakse nii, et need ei muuda lõike 1 kohase rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise õiguse kasutamist võimatuks ega ülemäära raskeks.

■

3. Liikmesriigid **võivad kehtestada** lõikes 1 osutatud kahju hüvitamise hagi esitamise **aegumistähta**. Selline tähtaeg ei hakka kulgema enne, kui rikkumine on lõppenud ja hüvitist taotlev isik teab, või võib põhjendatult eeldada, et ta teab, et ta on kandnud lõike 1 kohase rikkumise tõttu kahju.“

- 50) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.
- 51) Lisatakse Ia lisa, mis on esitatud käesoleva direktiivi II lisas.
- 52) II lisa asendatakse käesoleva direktiivi III lisas esitatud tekstiga.
- 53) III lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi IV lisale.
- 54) IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi V lisale.
- 55) V lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi VI lisale.
- 56) VI lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi VII lisale.

Artikkel 2

Direktiivi 1999/31/EÜ muutmine

Direktiivi 1999/31/EÜ artikli 1 lõige 2 jäetakse välja.

Artikkel 3

Üleminekusätted

1. ***I lisas osutatud tegevusaladel tegutsevate käitiste suhtes kohaldavad liikmesriigid artikli 14 lõike 1 esimese lõigu punkte aa, bb ja h ning artikli 15 lõigete 4 ja 6 nelja aasta jooksul pärast käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist, mis on avaldatud pärast [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikli 13 lõikega 5.***

Käitised, millele on antud esmane luba pärast käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist, mis on avaldatud pärast [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise

kuupäevaj kooskõlas artikli 13 lõikega 5, kohaldavad käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud sätteid alates PVT-järelduste avaldamise kuupäevast.

2. *Käitiste puhul, mis tegelevad I lisa nimetatud tegevusaladega, mis kuuluvad direktiivi kohaldamisalasse enne ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev], ning mis tegutsevad ja on saanud loa enne ... [selle kuu esimene päev, mis on 22 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], kohaldatakse artikli 14 lõike 1 punkte a, b, ba ja d, artikli 15 lõikeid 1 ja 5, artiklit 15a ja artikli 16 lõiget 4, kui luba antakse või seda ajakohastatakse vastavalt artikli 20 lõikele 2 või artikli 21 lõikele 5 või kui seda ajakohastatakse nelja aasta jooksul pärast käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist pärast ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] seoses käitise põhitegevusalaga kooskõlas artikli 13 lõikega 5 või hiljemalt ... [selle kuu esimene päev, mis on 12 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.*

Käitiste puhul, mis tegelevad I lisa nimetatud tegevusaladega, mis kuuluvad direktiivi kohaldamisalasse enne ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] ning mille käitajad on esitanud täieliku loataotluse enne ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], tingimusel et need käitised võetakse kasutusele hiljemalt ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 12+22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], kohaldatakse artikli 14 lõike 1 punkte a, b, ba, bb ja d, artikli 15 lõikeid 1 ja 5, artiklit 15a ja artikli 16 lõiget 4, kui luba antakse või seda ajakohastatakse vastavalt artikli 20 lõikele 2 või artikli 21 lõikele 5 või kui seda ajakohastatakse nelja aasta jooksul pärast käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist pärast ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] seoses käitise põhitegevusalaga kooskõlas artikli 13 lõikega 5 või hiljemalt ... [selle kuu esimene päev, mis on 12 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Käitiste suhtes, mis tegelevad I lisa osutatud tegevusaladega, mis kuuluvad direktiivi kohaldamisalasse enne ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev], kohaldatakse artikli 15 lõiget 3, kui luba ajakohastatakse nelja aasta jooksul pärast käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist, mis on avaldatud pärast ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] või kui luba antakse pärast seda kooskõlas artikli 13 lõikega 5, või kui luba ajakohastatakse vastavalt artikli 21 lõikele 5, või hiljemalt [selle kuu esimene päev, mis on 12 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Kuni esimeses, teises ka kolmandas lõigus osutatud asjakohase kohaldamiskuupäevani peavad kõnealustes lõikudes nimetatud käitised, mis kuuluvad direktiivi 2010/75/EL ... [käesoleva direktiivi jõustumisele eelneval päeval] kehtiva redaktsiooni kohaldamisalasse, vastama direktiivi 2010/75/EL nimetatud redaktsiooni nõuetele.

3. *Käitiste puhul, mis ei kuulu direktiivi kohaldamisalasse enne ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] ja mis tegelevad I lisa punkti 2.3 alapunktis aa osutatud tegevusaladega ning kõnealuse lisa punkti 6.2 kohase tekstiilkiudude või tekstiili viimistlemisega ja mis tegutsevad enne ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], kohaldavad liikmesriigid õigus- ja haldusnorme, mis on vastu võetud käesoleva direktiivi kohaselt, välja arvatud artikli 14 lõike 1 teise lõigu punktid aa, bb ja h ning artikli 15 lõigete 4 ja 6, nelja aasta möödumisel ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].*

4. *I lisa punktis 1.4, punkti 2.3 alapunktis b, punkti 2.3 alapunktis ba ning punktides 2.7 ja 3.6 nimetatud tegevusaladega tegelevate kütiste suhtes, mis ei kuulu direktiivi 2010/75(EL) kohaldamisalasse enne ... [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev], kohaldavad liikmesriigid käesoleva direktiivi kohaselt (välja arvatud artikli 14 lõike 1 esimese lõigu punktides aa, bb ja h ning artikli 15 lõikes 4 ja lõikes 6 osutatud erandid) vastu võetud õigus- ja haldusnorme nelja aasta möödumisel artikli 13 lõike 5 kohaste kütise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamisest või hiljemalt ... [selle kuu esimene päev, mis on 10 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.*

Kuni esimeses lõigus osutatud asjakohase kohaldamiskuupäevani vastavad selles lõigus nimetatud kütised, mis kuuluvad direktiivi 2010/75/EL ... [käesoleva direktiivi jõustumisele eelneval päeval] kehtiva redaktsiooni kohaldamisalasse, direktiivi 2010/75/EL nimetatud redaktsiooni nõuetele.

Kütiste puhul, millele anti esimest korda luba pärast kütise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist, mis on avaldatud pärast ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikli 13 lõikega 5, kohaldatakse neile lubade andmise suhtes käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigus- ja haldusnorme alates PVT-järelduste avaldamise kuupäevast.

5. *Ia lisas nimetatud tegevusaladel tegutsevate käitiste suhtes kohaldavad liikmesriigid käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigus- ja haldusnorme*
- a) *nelja aasta möödumisel artikli 70i lõikes 2 osutatud rakendusakti jõustumisest, kui käitise võimsus on 600 loomühikut või rohkem;*
 - b) *viie aasta möödumisel artikli 70i lõikes 2 osutatud rakendusakti jõustumisest, kui käitise võimsus on 400 loomühikut või rohkem;*
 - c) *kuue aasta möödumisel artikli 70i lõikes 2 osutatud rakendusakti jõustumisest kõigi muude Ia lisas nimetatud käitiste puhul.*

Kuni esimeses lõigus osutatud asjakohase kohaldamiskuupäevani vastavad selles lõigus nimetatud käitised, mis kuuluvad direktiivi 2010/75/EL käesoleva direktiivi jõustumisele eelneval päeval kehtiva redaktsiooni kohaldamisalasse, direktiivi 2010/75/EL nimetatud redaktsiooni nõuetele.

6. *Pädeva asutuse poolt artikli 15 lõike 5 kohaselt enne ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] tehtud erandid jäävad kehtima seni, kuni pädev asutus hindab uuesti, kas erand on artikli 15 lõike 5 kohaselt põhjendatud. Kordushindamine tehakse neli aastat pärast ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] või loatingimuste läbivaatamise raames vastavalt artiklile 21, olenevalt sellest, kumb on varasem.*
7. *Kujunemisjärgus tehnoloogia testimiseks ja kasutamiseks mõeldud erandid, mille pädev asutus on andnud kooskõlas direktiivi 2010/75/EL versiooni, mis kehtib ... [päev enne käesoleva direktiivi jõustumist], artikli 15 lõikega 7 enne ... [selle kuu esimene päev, mis järgneb 22. kuule pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva], kehtivad kuni erandi andmise otsuses nimetatud kuupäevani. Pärast kindlaksmääratud ajavahemikku lõpetatakse tehnoloogia katsetamine või saavutatakse vähemalt PVTga saavutatav heitetase.*

Artikkel 4
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [selle kuu esimene päev, mis **järgneb 22. kuule** pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]. **Liikmesriigid** edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad **nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde** viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt **vastu võetud põhiliste normide** teksti.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

I LISA

Direktiivi 2010/75/EL I lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1.4 asendatakse järgmisega:

„Järgmiste ainete gaasistamine, vedeldamine või pürolüüs:

- a) süsi;
- b) muud kütused käitistes summaarse nimisoojusvõimsusega 20 MW või rohkem.“;

b) punkt 2.3 asendatakse järgmisega:

„2.3. Raudmetallide töötlemine:

- a) kuumvaltsimine tootmisvõimsusega üle 20 tonni tooterast tunnis;
- aa) külmaltsimine tootmisvõimsusega üle 10 tonni tooterast tunnis;
-
- b) vasaraga sepistamine löögijõuga **üle 50** kilodžauli vasara kohta;
- ba) sepistuspressidega sepistamine jõuga üle **30** meganjuutoni (MN) pressi kohta;“;
- c) kaitsvate sulametallpinnakatete paigaldamine tootmisvõimsusega üle 2 tonni tooterast tunnis.“;

- c) lisatakse punkt 2.7:
„Muu kui üksnes kokkupanekus seisnev akude tootmine tootmisvõimsusega vähemalt **15 000 tonni akuelemente (katoode, anode, elektrolüüt, separaator, kapsel)** aastas.“;
- d) punkt 3.5 asendatakse järgmisega:
„3.5. Keraamiliste toodete, eelkõige katusekivide, telliste, tulekindlate telliste, kahhelkivide, keraamiliste materjalide või portselani valmistamine põletamise teel:
a) tootmisvõimsusega üle 75 tonni ööpäevas ja/**või**
b) rohkem kui 4 m³ mahutavusega põletusahjudes laadimistihedusega üle 300 kg/m³ põletusahju kohta.“;
- e) lisatakse punkt 3.6:
„3.6. Järgmiste **maakide tööstuslikus mahus** kaevandamine, **sealhulgas kohapeal töötlemine** (nt peenestamine, suuruse kontrollimine, rikastamine ja täiustamine):
█
boksiit, kroom, koobalt, vask, kuld, raud, plii, liitium, mangaan, nikkel, pallaadium, plaatina, tina, volfram ja tsink.“;
- f) **punkti 4.2 alapunkt a asendatakse järgmisega:**
„a) gaasilised ained, näiteks ammoniaak, kloor või vesinikkloriid, fluor või vesinikfluoriid, süsinikoksiidid, väävliühendid, lämmastikoksiidid, vesinik, välja arvatud vee elektrolüüsi teel toodetud vesinik, vääveldioksiid, karbonüülkloriid;“;

g) punkt 5.3 asendatakse järgmisega:

- „5.3. a) Tavajäätmete kõrvaldamine tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas, kasutades ühte või mitut järgmist meetodit, välja arvatud nõukogu direktiiviga 91/271/EMÜ* hõlmatud meetodid:
- i) bioloogiline töötlus (nt anaeroobne kääritamine **või kooskääritamine**);
 - ii) füüsikalise-keemiline töötlus;
 - iii) jäätmete töötlemine enne põletamist või koospõletamist;
 - iv) räbu ja tuha töötlemine,
 - v) metallijäätmete, sealhulgas elektri- ja elektroonikaseadmete romude ja kasutuselt kõrvaldatud sõidukite ja nende osade töötlemine purustites.
- b) Tavajäätmete taaskasutusse võtmine või taaskasutusse võtmise ja kõrvaldamise kombinatsioon tootmisvõimsusega üle 75 tonni ööpäevas, kasutades ühte või mitut järgmist meetodit, välja arvatud direktiivis 91/271/EMÜ hõlmatud meetodid:
- i) bioloogiline töötlus (nt anaeroobne kääritamine);
 - ii) jäätmete töötlemine enne põletamist või koospõletamist;
 - iii) räbu ja tuha töötlemine,
 - iv) metallijäätmete, sealhulgas elektri- ja elektroonikaseadmete romude ja kasutuselt kõrvaldatud sõidukite ja nende osade töötlemine purustites.

Kui ainsaks teostatavaks jäätmetööstustegevuseks on anaeroobne kääritamine, on selle tegevuse võimsuse künniseks 100 tonni ööpäevas.

* Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).“;

h) punkt 6.2 asendatakse järgmisega:

„6.2. Tekstiilikiudude või tekstiili eeltöötlemine (pesemine, pleegitamine ja leelilahusega töötlemine), värvimine või viimistlemine tootmisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas.“;

i) punkt 6.5 asendatakse järgmisega:

„6.5. Loomakorjaste või loomsete kõrvalsaaduste kõrvaldamine või ringlussevõtmine, töötlemisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas.“;

j) punkt 6.6 *asendatakse järgmisega:*

„6.6. Vee elektrolüüs vesiniku tootmiseks tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas.“

II LISA

„Ia LISA

Artiklis 70a osutatud tegevusvaldkonnad

Käitised kuuluvad käesoleva lisa kohaldamisalasse, kui nad kuuluvad ühte või mitmesse järgmistest tegevuskategooriatest.

1. *Sigade kasvatamine 350 loomühiku ulatuses või rohkem, välja arvatud kasvatus, mis toimub mahepõllumajandusliku tootmisviisi kohaselt kooskõlas määrusega (EL) 2018/848, või kui loomkoormus on väiksem kui kaks loomühikut hektari kohta, mida kasutatakse üksnes karjatamiseks või loomade söötmiseks kasutatava söödakultuuri või haljassööda kasvatamiseks, ning loomi kasvatatakse arvestatava osa aastast või hooajaliselt välitingimustes.*
2. *Ainult munakanade kasvatamine 300 loomühiku ulatuses või rohkem või ainult muude kodulinnukategooriate kasvatamine 280 loomühiku ulatuses või rohkem. Käitistes, kus kasvatatakse mitmesuguseid kodulinde, sealhulgas munakanu, on künnis 280 loomühikut ja võimsuse arvutamiseks kasutatakse munakanade kaalutegurina* 0,93.*
3. *Sigade ja kodulindude kasvatamine mis tahes kombinatsioonis 380 loomühiku ulatuses või rohkem, välja arvatud seakasvatus, mis toimub mahepõllumajandusliku tootmisviisi kohaselt kooskõlas määrusega (EL) 2018/848, või kui loomkoormus on väiksem kui kaks loomühikut hektari kohta, mida kasutatakse üksnes karjatamiseks või loomade söötmiseks kasutatava söödakultuuri või haljassööda kasvatamiseks, ning kui loomi kasvatatakse arvestatava osa aastast või hooajaliselt välitingimustes.*

Käitise loomühikute tase arvutatakse järgmiste loomade loomühikuteks ümberarvutamise koefitsientide abil:

Sead:

Suguemised ≥ 50 kg ... 0,500

Põrsad ≤ 20 kg ... 0,027

Muud sead ... 0,300

Kodulinnud:

Broilerid ... 0,007

Munakanad ... 0,014

Kalkunid ... 0,030

Pardid ... 0,010

Haned ... 0,020

Jaanalinnud ... 0,350

Muud kodulinnud ... 0,001

* *Munakanade kaalutegur on arvutatud, jagades muude kodulindude künnise (280 loomühikut) munakanade künnisega (300 loomühikut).
See on $280/300 = 0,93$ (ümardatud).“*

III LISA

„II LISA

Põhimõtted, mida tuleb järgida artikli 15 lõikes 5 osutatud erandi tegemisel

Artikli 15 lõikes 5 sätestatud erandite puhul järgitakse järgmisi põhimõtteid.

1. Kulud

- 1.1. Artikli 15 lõikes 5 osutatud kulud on kulud, mis tulenevad parima võimaliku tehnikaga seotud heitetasemete järgimisest ning hõlmavad nii kapitali- kui ka tegevuskulusid. Laiemaid sotsiaalseid või majanduslikke kulusid arvesse ei võeta.
- 1.2. Kulude hindamine on kvantitatiivne ja seda toetab kvalitatiivne hinnang.
- 1.3. Hindamisel arvesse võetavad kulud:
 - a) on netokulud pärast parima võimaliku tehnika kasutamisest tuleneva mis tahes rahalise kasu mahaarvamist;
 - b) hõlmavad parima võimaliku tehnika rahastamiseks vajalikule finantskapitalile juurdepääsu kulusid;
 - c) arvutatakse diskontomäära abil, et võtta arvesse rahalise väärtuse erinevusi ajas.
- 1.4. Erandi taotluses märgitakse selgelt kulude allikas ja nende arvutamiseks kasutatud meetodid, sealhulgas punkti 1.3 alapunktis c nimetatud diskontomäär ja kulude hindamisega seotud määramatuse hinnang.
- 1.5. Käitaja hinnatud kulusid hindab pädev asutus muudest allikatest, nagu tehnoloogia pakkujatel, *eelretsenseeritud teadusuuringutest*, eksperdiarvamustest või muudelt kätistelt, kus hiljuti paigaldati parim võimalik tehnika, saadud teabe põhjal.

2. Keskkonnakasu

- 2.1. Artikli 15 lõikes 4 osutatud keskkonnakasu on keskkonnakasu, mis tuleneb parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemetest järgimisest.
- 2.2. Keskkonnakasu hinnatakse kvantitatiivselt (rahaliselt) ja seda toetab kvalitatiivne hinnang. Võimaluse korral kasutatakse saasteainete tekitatud kahju kindlaksmääratud kulusid.
- 2.3. Keskkonnakasu hindamisel võetakse arvesse diskontomäära, mida kohaldatakse mis tahes rahalise kasu suhtes, mis käsitleb väärtuste erinevusi ühiskonna jaoks aja jooksul.
- 2.4. Erandi taotluses märgitakse selgelt keskkonnakasu kohta saadud teabe allikas ja keskkonnakasu arvutamiseks kasutatud meetodid, sealhulgas punkti 1.3 alapunktis c nimetatud diskontomäär ja keskkonnakasu hindamisega seotud määramatuse hinnang.
- 2.5. Pädev asutus hindab käitaja poolt hinnatud keskkonnakasu eksperdihinnangu või muudelt käitistelt saadud andmete põhjal, kuhu on hiljuti paigaldatud parim võimalik tehnika.

3. Kulude ebaproportsionaalsus võrreldes keskkonnakasuga

- 3.1. Selleks et teha kindlaks, kas esineb ebaproportsionaalsus, võrreldakse parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemetega järgimise kulusid ja sellisest järgimisest saadavat kasu.
- 3.2. Võrdlusmehhanism sisaldab järgmisi elemente:
 - a) meetod kulude ja keskkonnakasu hindamisel esineva ebamäärasuse kõrvaldamiseks;
 - b) marginaal, mille võrra kulud peaksid ületama keskkonnakasut.

IV LISA

Direktiivi 2010/75/EL III lisa muudetakse järgmiselt:

a) *punkt 2 asendatakse järgmisega:*

„2. Vähemohtlike ainete, sealhulgas muude väga ohtlike ainete vähesem kasutamine;“;

b) *punkt 5 asendatakse järgmisega:*

„5. Tehnoloogilised uuendused, sealhulgas digivahendid, ning teaduse ja teadmiste areng;“;

c) *punkt 9 asendatakse järgmisega:*

„9. Tarbimine, tootmises kasutatava toorme laad (sh vesi) ning ressursitõhusus ja korduskasutamine ning CO₂ heite vähendamine.“;

d) *punkt 10 asendatakse järgmisega:*

„10. Heite üldise keskkonnamõju, sealhulgas elurikkusele avalduva mõju vältimise või minimeerimise vajalikkus ja heitega kaasnevad ohud.“;

e) *punkt 11 asendatakse järgmisega:*

„11. Õnnetuste vältimise ning keskkonnale ja töötajatele tekkivate tagajärgede vähendamise vajalikkus.“

V LISA

Direktiivi 2010/75/EL IV lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Üldsust teavitatakse avalike teadaannete abil ja veebisaidil järgmistest küsimustest otsuse tegemise varases etapis või hiljemalt siis, kui teavet saab nõuetekohaselt esitada.“;

b) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. Asjaomase üldsuse liikmetele tuleb anda varane ja mõjus võimalus esitada pädevale asutusele enne otsuse tegemist märkusi ja arvamusi.“;

c) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. Menetluse eri etappideks nähakse ette mõistlikud tähtajad, jättes piisavalt aega üldsuse teavitamiseks ja asjaomase üldsuse liikmete ettevalmistuseks ja tulemuslikuks kaasamiseks keskkonnaotsuste tegemisse vastavalt käesolevale lisale.“.

VI LISA

Direktiivi 2010/75/EL V lisa muudetakse järgmiselt:

a) *3. osa punkti 8 kolmas lõik asendatakse järgmisega:*

„Käitaja teavitab pädevat asutust põhjendamatu viivitusega automatiseeritud mõõtmisüsteemide kontrollimise tulemustest.“;

b) *3. osa punkti 10 teine lõik asendatakse järgmisega:*

„Päevaväärtused tunnistatakse kehtetuks, kui rohkem kui kolme tunni keskmised väärtused on automatiseeritud mõõtmisüsteemi talitlushäire või hoolduse tõttu kehtetud. Kui kõnealuse olukorra tõttu on aasta jooksul kehtetud rohkem kui kümne päeva väärtused, nõuab pädev asutus käitajalt põhjendamatu viivitusega asjakohaste meetmete võtmist automatiseeritud mõõtmisüsteemi töökindluse suurendamiseks.“

VII LISA

Direktiivi 2010/75/EL VI lisa muudetakse järgmiselt:

6. osa punkt 1.2 asendatakse järgmisega:

„1.2. Kõigi saasteainete, sealhulgas dioksiinide ja furaanide proovide võtmine ja analüüsimine ning automatiseeritud mõõtmisüsteemide kvaliteedi tagamine ja taatlemine võrdlusmõõtmismeetoditega toimub kooskõlas CENi normidega. CENi normide puudumisel kohaldatakse ISO, liikmesriigi või muid rahvusvahelisi standardeid, mis tagavad samaväärse teadusliku tasemega andmete saamise. See kehtib ka proovide võtmise ja analüüsiga tegeleva labori kvaliteeditagamise süsteemi kohta. Automatiseeritud mõõtmisüsteeme kontrollitakse vähemalt igal aastal standardmeetoditega tehtavate paralleelmõõtmiste abil.“